

FINANCIEEL VERSLAG 2017

Verslag van de Raad van Bestuur en van het college
van commissarissen en van de commissaris-revisor
aan de algemene vergadering van de vennoten

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

.brussels
DAT ZIJN WIJ ALLEMAAL

– Raad van Bestuur 2017 –

1. Y. Polet	8. K. Lowette	15. I. Dönmez
2. S. De Maeseneer	9. L. Hacken	16. S. Temmerman
3. A. Guenned	10. M. Lobjois	17. R. Barghouti
4. B. de Meeûs	11. T. Ryckalts	18. R. Timmermans
5. V. Libert	12. N. Monsempo	19. K. Lauwers
6. E. Eloy †	13. C. Ecker	20. V. Henderick
7. D. De Valkeneer	14. O. Margaux	

De raad van bestuur betreurt het plotse overlijden van mevr Eloy op 10 april 2018, en betuigt haar medeleven aan haar familie en naasten.

BEHEERSORGANEN

De Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel is een publiekrechtelijke vereniging die gebonden is aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door een beheerscontract dat om de 5 jaar de respectieve verbintenissen en plichten van elk van de beide partijen vaststelt. De maatschappij wordt bestuurd en beheerd door de Raad van Bestuur, het Beheerscomité en de bestuurder - directeur-generaal.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is belast met het opstellen van de begroting van de maatschappij, met het opstellen van de jaarrekeningen, met het sluiten van het beheerscontract met de Gewestregering en met de controle van de goede uitvoering ervan, alsook met het goedkeuren van de collectieve overeenkomsten waarover door de bestuurder - directeur-generaal onderhandeld wordt. Het is ook de Raad van Bestuur die de overeenkomsten met de overheid sluit, alsook overeenkomsten en conventies die de MIVB verbinden voor bedragen die hoger liggen dan 2.479.000 EUR en die beraadslaagt over elke vraag die niet onder de bevoegdheid van de andere organen valt.

DE HEREN	T. RYCKALTS	<i>voorzitter</i>
	Y. POLET	<i>ondervoorzitter</i>
	B. de MEEÛS	<i>bestuurder - directeur-generaal</i>
	K. LAUWERS	<i>adjunct-directeur-generaal</i>
	R. BARGHOUTI	<i>bestuurder</i>
	D. DELBECQUE	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	D. DE VALKENEER	<i>bestuurder</i>
DE HEER	I. DÖNMEZ	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	E. ELOY †	<i>bestuurder</i>
DE HEREN	L. HACKEN	<i>bestuurder</i>
	V. HENDERICK	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	V. LIBERT	<i>bestuurder</i>
M.DE HEER	K. LAMBRECHT	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	M. LOBJOIS	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	O. MARGAUX	<i>bestuurder</i>
DE HEER	N. MONSEMPO	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	S. TEMMERMAN	<i>bestuurder</i>
DE HEREN	D. COPPENS	<i>bestuurder (1)</i>
	C. ECKER	<i>bestuurder (1)</i>
	R. TIMMERMANS	<i>bestuurder (1)</i>
	K. LOWETTE	<i>opdrachthouder van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (2)</i>
	S. DE MAESENEER	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3) (4)</i>
	A. GUENNED	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3)</i>
	V. RIGA	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3) (5)</i>

(1) Woont de Raad van Bestuur en het Beheerscomité bij met raadgevende stem.

(2) Lid van het Beheerscomité; woont de Raad van Bestuur bij met raadgevende stem.

(3) Woont de Raad van Bestuur en het Beheerscomité bij met raadgevende stem en controleopdracht.

(4) Vanaf 23.2.2017.

(5) T.e.m. 22.2.2017.

Beheerscomité

Het Beheerscomité oefent de hoge bestuurstaken uit in het beheer van de maatschappij. Het stelt de uitbatingsbegroting voor aan de Raad van Bestuur en ziet toe op de uitvoering ervan. Het stelt de maandrekeningen op, geeft toestemming voor de leningen en de kredietopeningen, sluit de overeenkomsten die de MIVB verbinden voor bedragen van meer dan 743.680 EUR en minder dan 2.479.000 EUR, huurt en verhuurt alle onroerende goederen, neemt beslissingen in verband met de aankoop en de vervreemding van onroerende goederen, verstrekt toestemming voor alle gerechtelijke vervolgingen...

DE HEREN	T. RYCKALTS	<i>voorzitter</i>
	Y. POLET	<i>ondervoorzitter</i>
	B. de MEEÛS	<i>bestuurder - directeur-generaal</i>
	K. LAUWERS	<i>adjunct-directeur-generaal</i>
	V. HENDERICK	<i>bestuurder</i>
MEVROUW	O. MARGAUX	<i>bestuurder</i>
DE HEREN	D. COPPENS	<i>bestuurder (1)</i>
	C. ECKER	<i>bestuurder (1)</i>
	R. TIMMERMANS	<i>bestuurder (1)</i>
	K. LOWETTE	<i>opdrachthouder van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (2)</i>
	S. DE MAESENEER	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3) (4)</i>
	A. GUENNED	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3)</i>
	V. RIGA	<i>commissaris van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (3) (5)</i>

(1) Woont de Raad van Bestuur en het Beheerscomité bij met raadgevende stem.

(2) Lid van het Beheerscomité; woont de Raad van Bestuur bij met raadgevende stem.

(3) Woont de Raad van Bestuur en het Beheerscomité bij met raadgevende stem en controleopdracht.

(4) Vanaf 23.2.2017.

(5) T.e.m. 22.2.2017.

In 2007 heeft het Beheerscomité in zijn midden opgericht:

- > een Auditcomité – belast met de gespecialiseerde opvolging van de rekeningen van de onderneming;
- > een Verloningscomité – belast met het voorstellen van verloningen voor de bestuurders en de twee leden van de Algemene Directie van de onderneming.

Bestuurder - directeur-generaal

De bestuurder - directeur-generaal is verantwoordelijk voor het dagelijks beheer van de maatschappij. In die hoedanigheid is hij belast met het uitvoeren van de beslissingen getroffen door de Raad van Bestuur en het Beheerscomité, hij verricht de bestellingen en sluit de overeenkomsten die de maatschappij verbinden voor bedragen die kleiner zijn dan 743.680 EUR. Hij ontvangt alle bedragen die aan de maatschappij verschuldigd zijn, hij voert de onderhandelingen over de collectieve overeenkomsten met de vertegenwoordigers van het personeel enz.

Algemene vergadering

De algemene vergadering keurt de jaarrekeningen goed. Ze verleent decharge aan de Raad van Bestuur en aan het College van commissarissen voor de rekeningen voor de uitvoering van hun mandaat.

De algemene vergadering bestaat uit de eigenaars van de aandelen in het kapitaal van de maatschappij, elk maatschappelijk aandeel geeft recht op één stem. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdt 139.000 maatschappelijke aandelen (99,28 %), «Brussel Infrastructuur Financiering» (dochtermaatschappij van de GIMB) houdt er 1.000 (0,72 %).

College van commissarissen voor de rekeningen

Het College van commissarissen voor de rekeningen houdt toezicht op de verrichtingen van de maatschappij. De commissarissen kunnen kennis nemen van de boeken, van de briefwisseling, van de verslagen en over het algemeen van alle stukken en bescheiden van de maatschappij. Elk semester wordt hen een staat overhandigd die de toestand van haar actief en passief weergeeft. Ze ontvangen jaarlijks, een maand vóór de gewone algemene vergadering, alle stukken die noodzakelijk zijn voor het toezicht op de stukken.

DE HEREN	P. BARETTE	<i>directeur van de Directie Beleid van Mobiel Brussel - BUV van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
	W. STOEFS	<i>inspecteur-generaal van Financiën van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
	P. GOSSART	<i>bedrijfsrevisor</i>

Commissaris

De commissaris-revisor bevestigt dat de boekhoudkundige documenten opgesteld zijn volgens de wettelijke vereisten en, als het de jaarrekening betreft, dat ze een getrouw beeld geven van de maatschappij.

MAZARS Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door

MM.	P. GOSSART S. STEYAERT	<i>bedrijfsrevisoren</i>
-----	---------------------------	--------------------------

- > Door middel van een besluit van 23 februari 2017 van de Brussels Hoofdstedelijke Regering werd de heer Simon De Maeseneer aangeduid als commissaris van de Regering ter vervanging van de heer Riga.
- > Conform artikel 10 van de ordonnantie van 22 november 1990 benoemde de algemene vergadering van 27 mei 2017 de heren Philippe Barette en Wilbert Stoefs tot commissarissen voor de rekeningen en de heer Philippe Gossart tot commissaris revisor tot aan de algemene vergadering van 2020.

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

A photograph of a modern tram, number 3097, traveling on a track through a lush green park. The tram's destination sign displays '94 Musée du Tram'. A large green rectangular overlay is positioned in the lower half of the image, containing white and green text. The text reads 'ESR-DEKKINGSGRAAD' in green and '41,5 %' in large white font with a green outline.

**ESR-
DEKKINGSGRAAD**

41,5 %

COMMENTAAR

OP DE JAARREKENING

De maatschappij stelt niet alleen haar wettelijke jaarrekening voor conform de wetgeving van toepassing op de handelsvennootschappen, maar ook exploitatie- en investeringsrekeningen, waarin de kosten en opbrengsten volgens de bestemming ervan uitgesplitst worden. Die statutaire analytische rekeningen maken het mogelijk niet alleen de werking van de «exploiterende» maatschappij van een geïntegreerd vervoersnet op te volgen, maar ook het onderhoud en de vernieuwing van de investeringen die het samenstellen. Het zijn die analytische budgetaire rekeningen die in het volgend commentaar behandeld worden conform artikel 96 van het Wetboek van Vennootschappen. Er dient te worden genoteerd dat er betreffende de risico's en onzekerheden geen enkele gekende omstandigheid is die een noemenswaardige invloed kan hebben op de ontwikkeling van de onderneming, afgezien van onderstaande elementen.

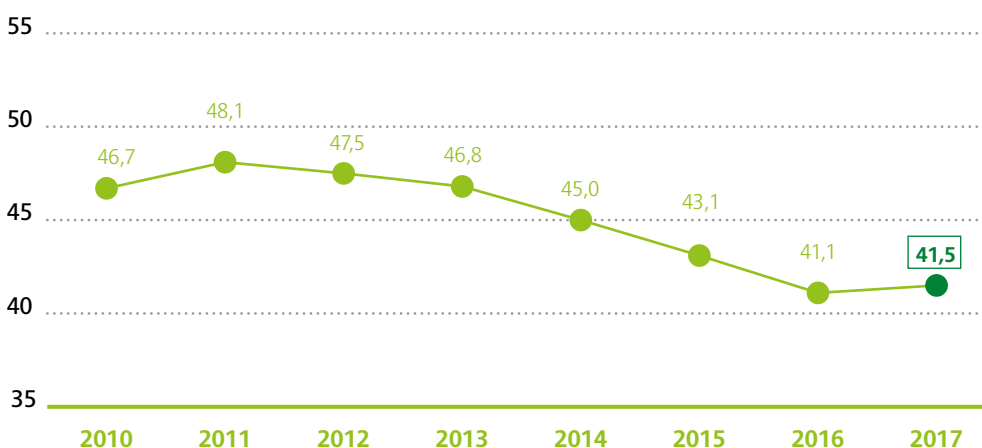
Dekkingsgraad

De MIVB volgt de evolutie van de ESR-dekkingsgraad.

De ESR-dekkingsgraad, die wordt berekend volgens de methodologie vooropgesteld door het Instituut voor de Nationale Rekeningen, die niet alle rubrieken van de kosten en de opbrengsten in rekening brengt, bedraagt 41,5% in 2017. In die berekening werd de dotatie voor het verbeteren van het aanbod als een subsidie en niet als een vergoeding voor transportprestaties beschouwd.

Hieronder bevindt zich de historiek sinds 2010, berekend volgens die methodologie

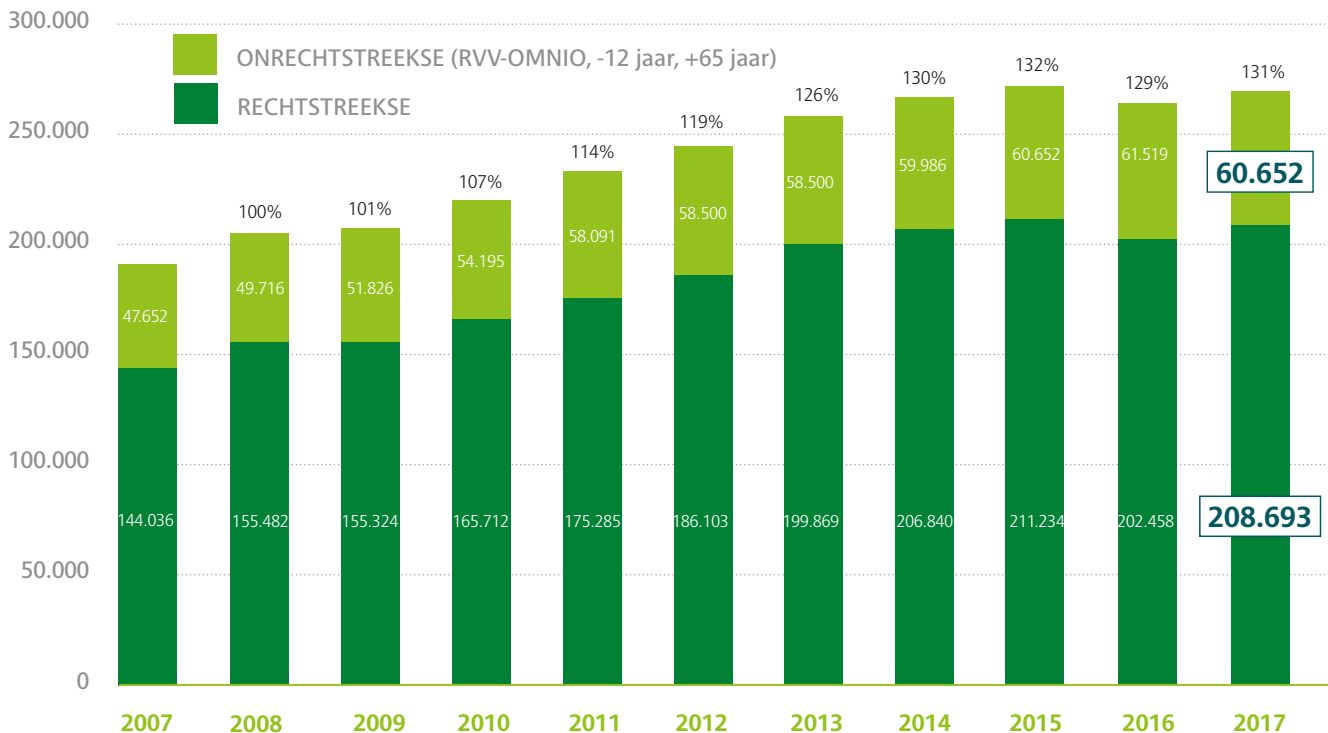
DEKKINGSGRAAD ESR (%)

Verkeersontvangsten

Het boekjaar wordt gekenmerkt door een stijging van de verkeersontvangsten tot een bedrag van 269 miljoen EUR. De ontvangsten zijn evenwel nog niet op het niveau van 2015 (272 MEUR). Zoals blijkt uit onderstaande tabel daalden de ontvangsten in 2016 voor het eerst in tien jaar tijd t.o.v. het vorig boekjaar.

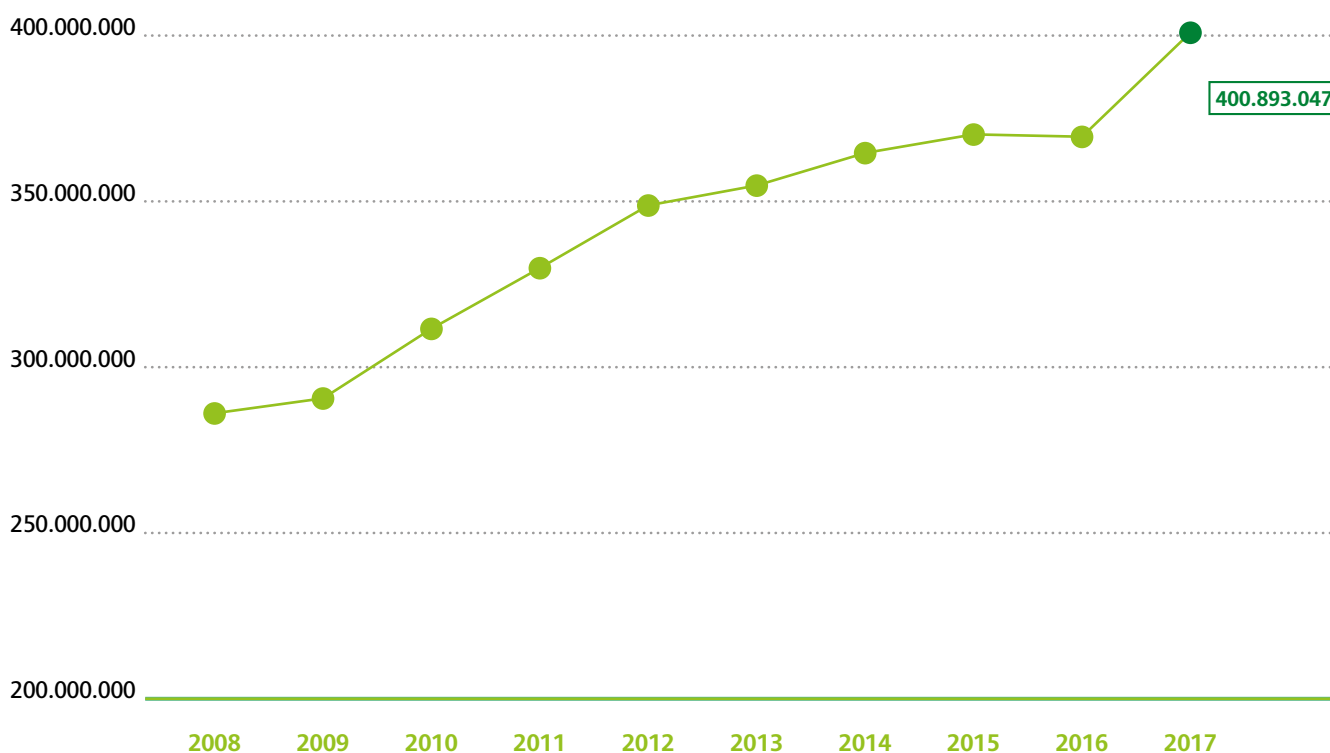
VERKEERSONTVANGSTEN IN KEUR

Reizigersgebruik

Het gebruik volgt dezelfde trend met een stijging van het aantal reizen t.o.v. 2016.

EVOLUTIE AANTAL REIZEN

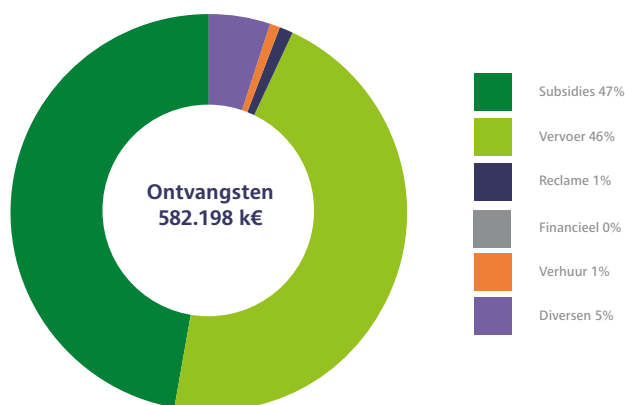

400,9
MILJOEN
RITTEN

Werkingsrekening

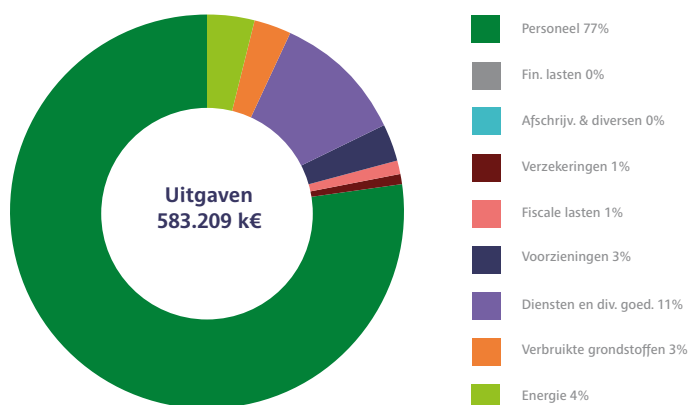
De opbrengsten worden als volgt uitgesplitst:

WERKINGSREKENING (ONTVANGSTEN IN KEUR)

Ze moeten echter in verband gebracht worden met de overeenstemmende exploitatiekosten:

WERKINGSREKENING (UITGAVEN IN KEUR)

De loonmassa in werking vertegenwoordigt 77 % van de exploitatiekosten voor een totaalbedrag van 446 miljoen EUR. In 2016 was dat 69 %. Deze stijging kan voornamelijk door meerdere elementen worden verklaard:

- > De vastgoedoperatie op de hoofdzetel in 2016 die een stijging van de rubriek 'AFSCHRIJVING & DIVERSEN' en dus een daling van het relatieve gedeelte van de loonmassa in het totaal van de exploitatiekosten tot gevolg heeft gehad
- > De stijging met 2,38 % (185 VTE) van het gemiddelde personeelsbestand t.o.v. het gemiddelde van 2016
- > De loondindexering.

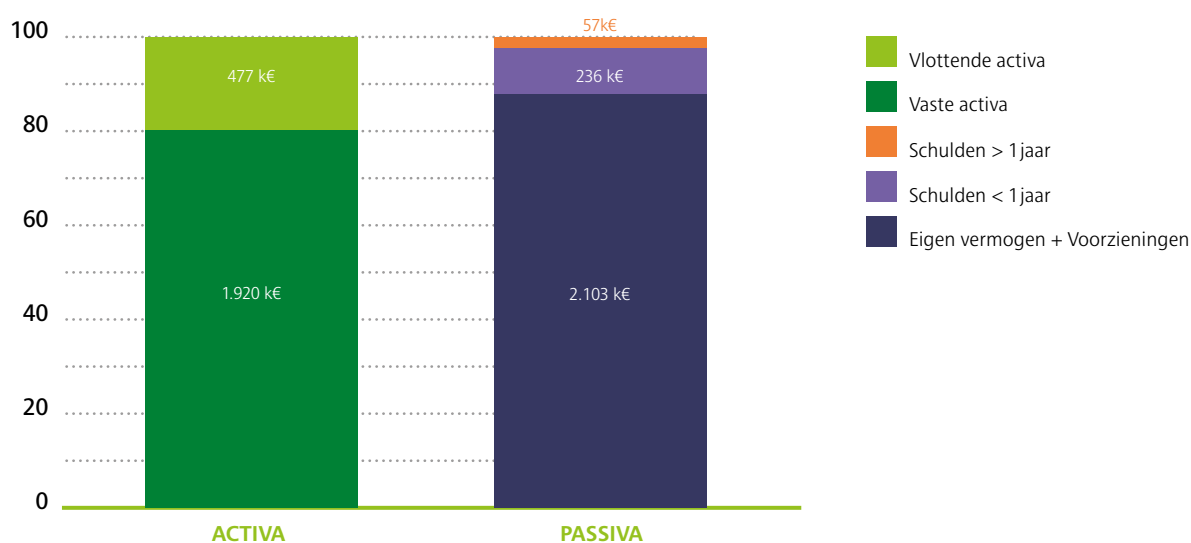
Dit bedrag dekt de bezoldigingen en de wettelijke en extrawettelijke sociale lasten, met inbegrip van de kosten voor aanvullende pensioenen, brugpensioenen en conventionele afdankingen voor een grote groep personeelsleden die niet meer actief is, of rechthebbenden van die personeelsleden.

De kosten voor onderhoud, huur, tractie-energie en bevoorrading bereiken een totaal van 103 miljoen EUR.

De balans van de maatschappij staat hieronder in grote posten.

Balans 2017

BALANS 2017 (IN KEUR)

Om het bestuderen van die balans te vergemakkelijken, worden sommige posten hieronder gedetailleerd.

- De maatschappij heeft geen bijkantoren.
- De maatschappij bezit aanzienlijke voorraden wisselstukken omdat ze instaat voor het onderhoud van haar exploitatiewerktuigen.
- Er werden substantiële investeringen gerealiseerd met de instemming van de gewestelijke overheid.
- De maatschappij heeft in 2017 de verwezenlijking voortgezet van het programma voor de instandhouding, de verbetering en de vernieuwing van haar exploitatiewerktuig. Het investeringsprogramma bereikt 228 miljoen EUR. Het betreft grotendeels de ontplooiing en vernieuwing van vaste installaties, de spoor- en informatica-uitrustingen alsook de spoornetten en netten van elektrische kabels.
- De omvang van het investeringsprogramma rechtvaardigt de toename van de als materiële vaste activa gehouden waarden. De nettowaarde ervan bedraagt na afschrijving 1.828 miljoen EUR (tegen 1.794 miljoen EUR in 2016).
- De bijhorende uitgaven werden gefinancierd via subsidies en eigen middelen via de courante thesaurie.
- Naast de onderstaande elementen doet de onderneming geen beroep op specifieke financiële instrumenten, met uitzondering van een renteswap-contract en een dekking voor de stookolie die afliep op 31.12.2017.
- De financiële vaste activa zijn samengesteld uit deelnemingen in verbonden ondernemingen ten belope van 74,65 miljoen EUR; diverse waarborgen waaronder 15,1 miljoen euro dekking voor ongevallen en schadegevallen en een collaterale waarborg gerealiseerd bij financiële instellingen als borgstelling voor de goede afloop van een operatie van alternatieve financiering voor een bedrag van 1,8 miljoen EUR.
- De eigen middelen, met inbegrip van de voorzieningen, stijgen in 2017 met 181,2 miljoen EUR. Die stijging kan voornamelijk worden toegeschreven aan het nog niet afgeloste saldo van de van het Gewest ontvangen subsidies voor de financiering van het

>>

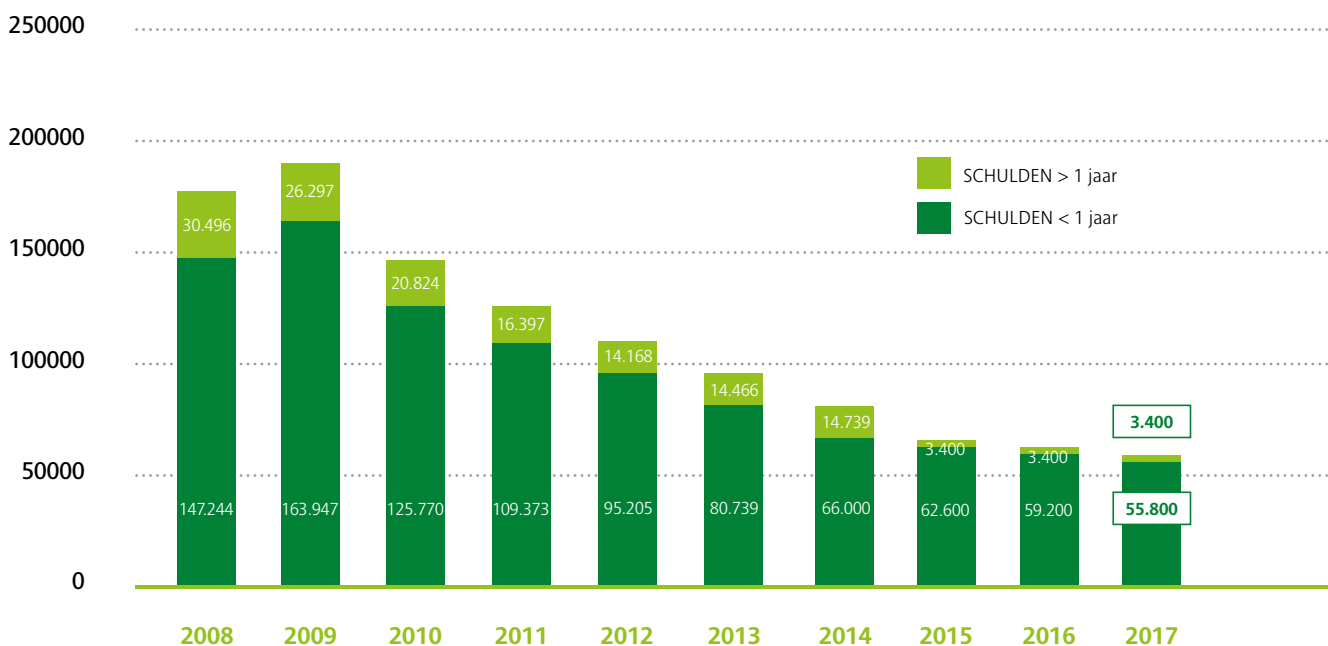
>> investeringsprogramma, hetzij in de vorm van een rechtstreekse dotatie, hetzij in de vorm van een tegemoetkoming in de terugbetaling van het kapitaal van de aangegane investeringsleningen. Die subsidies zijn opgenomen als resultaat op het ritme van de afschrijving van de goederen die ze financieren. Voor een aantal bouwwerken werd een provisie aangelegd in het kader van lopende geschillen met studiebureau's of aannemers en dit niettegenstaande het inschatten van de mogelijke risico's op dit ogenblik aleatoir is.

- De maatschappij heeft de terugbetaling van de lopende leningen voortgezet. In 2017 heeft ze geen nieuwe lening afgesloten.
- Bij het beheer van de schuld wordt gebruikgemaakt van spitstechnieken voor het beheer van rentevoeten en risico's. De opvolging van deze problematiek wordt verzorgd en beveiligd via een gespecialiseerd intern begeleidingscomité.

De evolutie van de schuldenlast is zeer gunstig, zoals blijkt uit onderstaande grafiek.

Financiële Schuldenlast

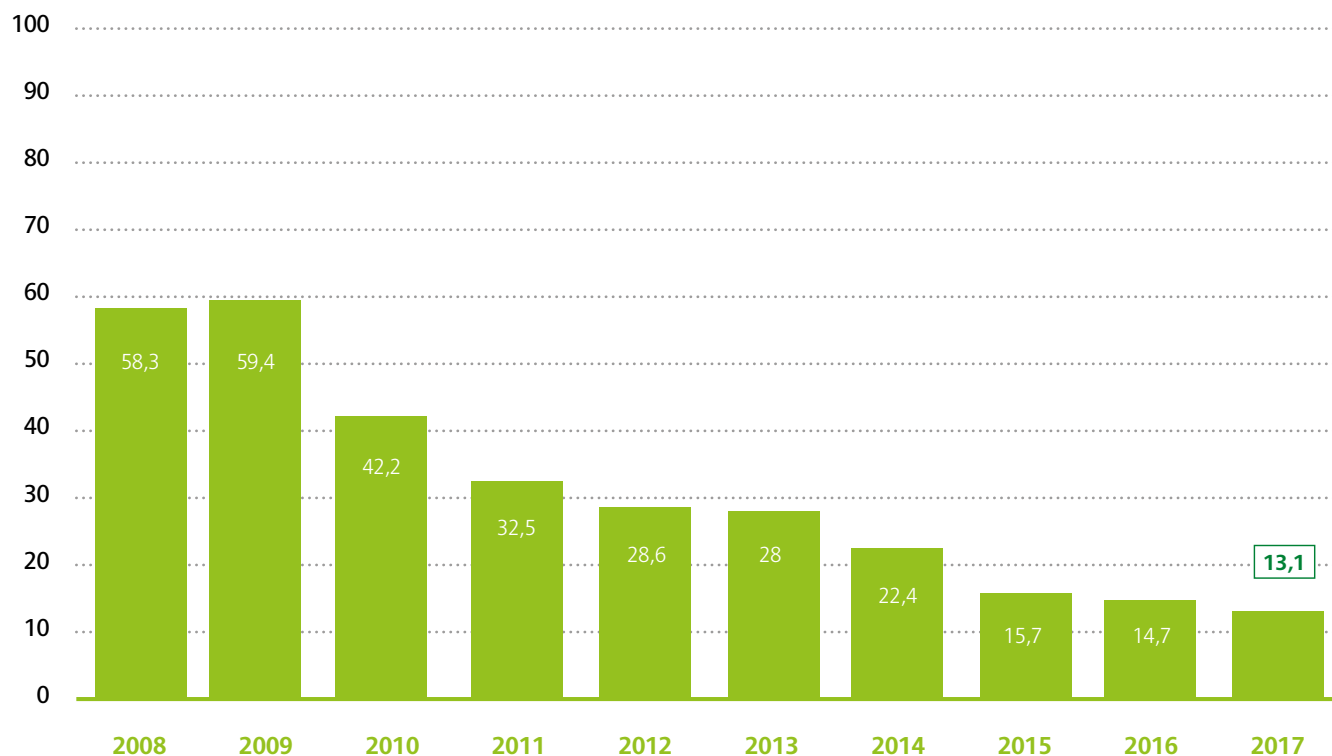
FINANCIËLE SCHULDENLAST (IN KEUR)

Het cijfer van het schuldpercentage dat de capaciteit om terug te betalen met zijn eigen ontvangsten weergeeft (schuld/eigen ontvangsten gegenereerd in het jaar berekend op basis van de resultatenrekening) verbetert jaar na jaar. Het evolueerde van 73,5 % in 2007 naar 13,1 % in 2017.

Schuldgraad

SCHULDGRAAD (IN %)

De portefeuille schuldenlast is gediversifieerd in leningen tegen vaste rentevoeten en tegen variabele rentevoeten. Rekening houdend met de wens van de maatschappij om de risico's van liquiditeit, fixing en rente te beheersen, zijn de leningen met variabele rentevoeten vastgelegd of naar boven geplafonneerd en zijn verschillende structuren van afgeleide producten actief. Deze posities worden gevaloriseerd in een orderrekening op basis van de marktvoorwaarden (MTM) op 31 december 2017.

De gemiddelde kostprijs van de portefeuille bedraagt 3,99 % en de looptijd ervan bedraagt 2,03 jaar.

Het resultaat van het boekjaar bedraagt -535.189,60 EUR. Dat verlies wordt gecompenseerd door een inhouding op de beschikbare reserves.

Ondanks dat negatieve resultaat zorgt de toename van de eigen middelen voor een significante verbetering van de solvabiliteit van de maatschappij.

De cashflow is sedert enkele jaren positief en in 2017 bedraagt hij 13 miljoen EUR.

De toename van de solvabiliteit, gecombineerd met de instandhouding van een positieve cashflow en met een strategie van dynamisch commercieel beleid en van

streven naar doelmatigheid en naar de beste beheersing van onze kosten, draagt bij tot de verbetering van de financiële toestand van de maatschappij.

In de komende jaren zal deze positieve tendens voluntaristisch voortgezet worden om te komen tot een grotere doelmatigheid van de dienstverlening aan de klanten, temeer omdat de middelen van het Gewest beperkt zijn.

De maatschappij heeft de begrotingen van de boekjaren 2018 en volgende voorzichtig gepland, rekening houdend met:

- de evolutie van de verkeersontvangsten. De Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft beslist de tarieven niet te verhogen in 2018;
- de wil om in overeenstemming te blijven met het beheerscontract 2013-2017, gelet op het feit dat het beheerscontract 2018-2022 momenteel wordt opgesteld;
- de budgettaire mogelijkheden van het Gewest en meer bepaald de verzoeken van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op het vlak van netto te financieren saldo, daar de MIVB geconsolideerd is met de rekeningen van het Gewest.

8.773
MEDEWERKERS

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN TIJDENS HET BOEKJAAR

De beheersorganen werden op de hoogte gehouden van de evolutie van de staten van de financiën en van het beheer, van de belangrijkste beheercijfers die daarmee gepaard gaan, van de evolutie van de financiële toestand van de maatschappij en van de evolutie van het klantenbestand. Op 24 oktober 2017 hebben ze de begrotingen 2018 alsook de aanpassing betreffende het boekjaar 2017 goedgekeurd. Het DRIVE-programma voor kostenbeheersing ging in 2017 zijn 5e werkingsjaar in en maakte de identificatie van diverse besparingsbronnen mogelijk. De beheersorganen werden op de hoogte gehouden over de diverse initiatieven die in dat kader werden genomen. In de loop van het boekjaar hebben de organen van de maatschappij (Beheerscomité of Raad van Bestuur, naargelang van het geval) de onderstaande materies aangesneden, erover beraadslaagd of er beslissingen over genomen:

1. Human resources en interne organisatie

Zoals gebruikelijk werden de collectieve arbeidsovereenkomsten die werden ondertekend in het paritair subcomité voor het stads- en streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorgelegd aan en goedgekeurd door de Raad van Bestuur, namelijk:

- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de conventionele zware beroepen binnen de onderneming die valt onder het Paritair Subcomité voor het Stads- en Streekvervoer van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MIVB);
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de bekendmaking en de mededeling van de werkroosters, met uitzondering van de werknemers die de functie van metrobestuurder uitoefenen en de werknemers van de BU Bus die voor de dienst TaxiBus werken;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de bekendmaking en de mededeling van de werkroosters van de werknemers die de functie van metrobestuurder uitoefenen;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de bekendmaking en de mededeling van de werkroosters van de werknemers van de BU Bus die voor de dienst TaxiBus werken;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) (CAO nr. 17 van 19 december 1974) / Geboortejaren: 1947-1953;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) (CAO nr. 17 van 19 december 1974) / Geboortejaren: 1954;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) (CAO nr. 17 van 19 december 1974) / Geboortejaren: 1955;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) / Geboortejaren: 1956;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) / Geboortejaren: 1957;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) / Geboortejaren: 1958;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot het voltijds stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (vroeger: conventioneel brugpensioen) / Geboortejaren: 1959;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot tijdskrediet eindloopbaan / landingsbanen, afgesloten in toepassing van cao nr. 127 van de Nationale Arbeidsraad van 21 maart 2017;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot tijdskrediet met motief;
- > collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de sociale programmatie 2017-2018.

Op 28 maart 2017 keurde de Raad van Bestuur de benoeming van de heer Vincent Rosar als Vice President Business Unit Metro goed.

Op 26 september 2017 keurden de beheersorganen een raamovereenkomst voor een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk goed (EDPBW) aangezien het oude contract afliep. Het nieuwe contract werd afgesloten voor een duur

van 5 jaar. De EDPBW zal instaan voor missies van arbeidsgeneeskundig toezicht en van het beheer van psychosociale aspecten (inclusief geweld, moreel en seksueel grensoverschrijdend gedrag op het werk) van de MIVB-medewerkers.

Volgend op de tragische gebeurtenissen in het station Maalbeek op 22 maart 2016 besloot een Buitengewone ministerraad in april 2016 om de menselijke aanwezigheid in de metro- en premetrostations van de MIVB te versterken. Op 21 februari tekenden de beheersorganen in dat kader een samenwerkingsovereenkomst met Actiris, Bruxelles Formation en de VDAB. Doel daarvan is het definiëren van de rekruteer- en opleidingsbehoeften van de MIVB in het kader van die nieuwe functie 'veiligheidsagent station', specifiek gewijd aan de ondergrondse metro- en premetro-infrastructuur.

De MIVB wenste eveneens een raamovereenkomst af te sluiten met als doel aan recent gediplomeerden (Master in Engineering, Toegepaste economie of business management) met een werkervaring van maximaal 3 jaar de gelegenheid te bieden een specifiek project over een periode van 3 tot 9 maanden binnen de MIVB uit te voeren en ze vervolgens aan te sporen hun kandidatuur in te dienen. Het doel van de raamovereenkomst is dienstverleners te zoeken die hen kunnen selecteren, in dienst nemen en lanceren in een MIVB-opdracht of -project, alsook hen begeleiden en opleiden op een kwalitatieve en gestructureerde manier, zowel op technisch vlak als op het vlak van gedragscompetenties. Die raamovereenkomst heeft een duur van 3 jaar en werd goedgekeurd door de beheersorganen op 12 december 2017.

2. Voertuigen

De strekking van elektrische mobiliteit is in volle ontwikkeling. Verschillende Europese steden lanceerden pilootprojecten voor de exploitatie van buslijnen met elektrische bussen.

De MIVB wilde een operationele ervaring met die nieuwe technologieën verwerven door de aankoop van elektrische bussen voor drie lijnen op het net, teneinde een inschatting te kunnen maken van de operationele, technische en economische impact op de exploitatie van het Brusselse net. Zowel de MIVB als de Regering wensden elektrische gelede bussen met de technologie 'opportunity charging' op korte termijn te exploiteren.

Met het oog op de uitvoering van dat experiment in een commerciële exploitatieomgeving stemden de beheersorganen van de MIVB op 19 december 2017 in met de opdracht voorgesteld door de MIVB-diensten voor de aankoop van een compleet transportgeheel gelede bussen 'low floor' van het type 'opportunity charging' met een uitsluitend elektrische motorisatie en zijn elektrisch herlaadsysteem.

In datzelfde opzicht heeft de MIVB een raamovereenkomst afgesloten voor de aankoop van een compleet transportgeheel midibussen van het type 'overnight charging' met een uitsluitend elektrische motorisatie en zijn elektrische oplaadsysteem. Die raamovereenkomst werd goedgekeurd op 27 juni 2017.

Tot slot keurden de beheersorganen op 26 september 2017 een opdracht goed betreffende een compleet transportgeheel standaardbussen van het type 'overnight charging' met een uitsluitend elektrische motorisatie en zijn elektrische oplaadsysteem.

Naast het luik 'volledig elektrisch', zal de MIVB eveneens de exploitatie van hybridebussen diesel-elektrisch Euro 6 ontwikkelen ter versterking van haar huidige vloot, die het einde van zijn levensduur nadert. Met name de dieselmotoren Euro 2 en Euro 3 mogen

vanaf 1 januari 2019 niet meer rijden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, conform het Brussels LEZ-plan ('Low Emission Zone'). De MIVB moet het hoofd bieden aan de stijging van de vraag naar vervoer met gemiddeld ongeveer 4 % per jaar. De MIVB heeft daarom de aankoop voorgesteld van prototypes bij 4 firma's met het oog op de realisatie van een raamovereenkomst voor de latere levering van 235 hybridebussen. Die aankoop van prototypes werd door de Raad van Bestuur goedgekeurd op 31 januari 2017.

Eind april 2017, in navolging van de eerder genomen beslissingen in het kader van de modernisering van de metro, heeft de Raad van Bestuur het bedrijf aangeduid dat wordt belast met de opdracht voor controle en toezicht van de constructie van de toekomstige metrotreinen van het type MR M7. Het doel is erover te waken dat de bouw van de metrotreinen gebeurt met respect voor de technische specificaties in het gecoördineerde contract van toepassing op de bouw van de metro's en volgens de regels van de kunst en de van kracht zijnde normen.

De opdracht TNG, voor trams van de nieuwe generatie, kadert in een programma rond de progressieve vernieuwing van de oudste voertuigen op het huidige tramnet en rond de uitbreiding van de vervoercapaciteit. Op 6 september 2016 keurde de Raad van Bestuur het bestek goed voor de studie, de bouw, de levering, de inwerkingstelling en het eventuele onderhoud van ongeveer 175 trams. Op 28 maart 2017 stemde de Raad in met de voorgestelde herkwalificaties en herformuleringen van de technische vereisten en met de berichten van rechtzetting, die werden opgenomen in een gecoördineerde versie van het bestek.

Op 26 september 2017 keurde de Raad van Bestuur de selectie goed van de kandidaten voor de raamovereenkomst die de MIVB wenste af te sluiten voor de controle en het toezicht met betrekking tot de bouw van de toekomstige tram bij de te selecteren spoorconstructeur en diens belangrijkste onderaannemers. De opdrachtnemer zal controleren dat de bouw van de trams wordt uitgevoerd volgens de technische specificaties van het bestek, dat van toepassing is op de uitvoering van de bouw van deze trams, alsook volgens de geldende normen.

3. Depots, sites

LOp 27 juni 2017 ging de Raad van Bestuur akkoord met de aankoop door de MIVB van drie percelen die eigendom waren van het OCMW van de Stad Brussel. Die terreinen zijn gelegen te Haren. In de komende jaren zal de site van Haren diepgaande mutaties ondergaan met de komst van de metro en de overgang van de vloot bussen op elektriciteit. De aankoop van een vastgoedreserve van bijna 1 hectare die grenst aan de MIVB site zal het de MIVB mogelijk maken het hoofd te bieden aan die toekomstige uitdagingen door de bufferruimtes aan te bieden die nodig zijn voor die ontwikkelingen.

In het metrostation Park zijn in 2019 renovatiewerken door het Gewest voorzien. Die bestaan voornamelijk uit de installatie van liften, het voorzien van nooduitgangen en de inrichting van een nieuwe toegang voor reizigers via de Warandeborg. Het is ook aangewezen de dispatchings in dat station met verouderde lokalen te verhuizen. Idealiter worden ze gegroepeerd met de dispatchings van het metrostation Rogier en van het depot in Haren. Conform haar beheerscontract heeft de MIVB daarom het project van een geïntegreerd OCC (Operation Control Center) uitgewerkt dat de dispatchings op een enkele plek onderbrengt. Doelstelling is het globale en realtime beheer van het openbaarvervoernet van de MIVB te verbeteren. Er moet ook beantwoord worden aan de verwachtingen op het vlak van veiligheid door te werken aan het beheer van kritieke situaties die de veiligheid

betreffen. De creatie van een geïntegreerd OCC betekent voor de MIVB dus een opportuniteit om een nieuwe organisatie van de bedieningsposten in de OCC-zaal en aangepaste werkprocedures te introduceren. Er werden verschillende pistes onderzocht en na een minutieuze analyse is gebleken dat een gebouw dichtbij het centrum beantwoordde aan alle criteria. Bovendien liet het toe diverse moeilijkheden te overbruggen en de werking van de betrokken directies te optimaliseren. Op 25 april 2017 stemde de Raad van Bestuur, handelend op voorstel van het Beheerscomité, in met de realisatie van een geïntegreerd OCC in dat gebouw en met de immobiliëntransactie voor het verlenen van een erfpachtrecht ten voordele van de MIVB voor een duur van 40 jaar.

Het stijgende gebruik door de MIVB-kanten leidt tot de exploitatie van bijkomende voertuigen. Het richtplan depots en werkplaatsen voorziet dat het buspark op korte termijn wordt uitgebreid met 100 nieuwe bussen alsook met 38 bussen in het kader van testen rond de elektrificatie van de vloot en, op langere termijn, met een honderdtal extra bussen. Het geheel van bestaande en nieuwe voertuigen moet kunnen worden gestald. Ondanks enkele aanpassingswerken kunnen niet alle extra bussen in het depot van Haren terecht. De andere busdepots zijn gesatureerd. Na analyse van de verschillende opties bleek een terrein grenzend aan het Militair Hospitaal van Neder-Over-Heembeek de beste optie, die aan het merendeel van de behoeften voldeed. Uit de mobiliteitsanalyse blijkt dat de locatie van dat terrein in het noorden van Brussel ideaal is gelet op het huidige busnet. De configuratie van de site maakt een dubbele toegang tot het depot mogelijk. De beheersorganen hebben die keuze bekrachtigd op 26 september 2017 met het oog op de realisatie van een stelplaats en van een werkplaats.

75

MARCONI-REMISE: EEN STELPLAATS VOOR 75 TRAMS

4. Modernisering van de depots

Eind 2017 keurden de beheersorganen de opdracht goed betreffende de levering en de montage van de elektrische uitrustingen alsook voor het trekken van de verschillende kabels noodzakelijk voor de 900 V-exploitatie van de toekomstige metrostelplaats Erasmus.

Op 25 april 2017 stemde de Raad van Bestuur in met het bestek betreffende de inrichting en de uitbreiding van de stelplaats Delta. Het betreft de constructie van een gebouw waarin de CBTC-signalisatie wordt ondergebracht en de uitbreiding van een bestaande hefstand voor metrostellen.

Gezien het hoge aantal voertuigen die in de stelplaats kunnen circuleren en gezien de vele mogelijkheden aangeboden voor hun bewegingen, zullen in het nieuwe tramdepot Marconi een spoorsignalisatiesysteem voor trams en een lokaal beheer- en controlesysteem van de bewegingen (SGL) worden ontworpen en geïnstalleerd. De opdracht werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 27 juni 2017.

5. Behoud van de tool en evolutie van het net

De eindhalte Simonis van lijn 9, die zowel bovengronds als ondergronds zal werken, en die momenteel gebouwd wordt, zal ook dienen als doorgangstation voor lijn 19. Het eindpunt heeft nood aan signalisatie om in alle veiligheid geëxploiteerd te kunnen worden. Op 31 januari 2017 keurde de Raad van Bestuur de opdracht goed die door de diensten van de MIVB geanalyseerd en voorgesteld werd.

De bouw van de tramlijn 9 in Jette ging verder. In mei 2017 keurde het Beheerscomité de opdracht goed voor de plaatsing van 1.600 m tramspoor in de Jetselaan tussen de Eeuwfeestsquare en het kruispunt met de Lakenselaan.

In Elsene, op een van de meest complexe kruispunten van het Gewest werden de sporen op de Generaal Jacqueslaan in de buurt van de Boondaalsesteenweg volledig heringericht: vervanging van 1.300 m sporen, vernieuwing van 3 wissels en van het spoortoestellencomplex, vervanging van twee spoorverbindingen en de plaatsing van een nieuwe verbinding.

In de loop van het jaar beslisten de beheersorganen over te gaan tot de vernieuwing van de volgende spoorstukken:

- > in Ukkel, in het kruispunt Globe, werd 1.100 m spoor vernieuwd en verder 2.012 m spoor vanaf het station Ukkel Kalevoet tot aan het kruispunt Globe;
- > in Anderlecht werd 950 m spoor vernieuwd in de Fiennessstraat.

De volgende opdrachten en raamovereenkomsten in de onderstaande domeinen werden nog goedgekeurd:

- > levering en plaatsing van trillingwerende tapijten onder en langs de sporen van het MIVB-tramnet;
- > onderhoud, depannage en herstel van hekken en luiken in de metro- en premetrostations en in de diverse sites;
- > onderhoud, depannage en herstel van toegangspoortjes in de metro- en premetrostations;
- > vervanging en de wijziging van de 11 kV-kringen en de vernieuwing van de uitrustingen voor de bestaande tunnels van de metro en premetro;
- > levering van batterijen voor bussen, trams en interventievoertuigen;
- > revisie van de reductoren van de M6-draaistellen;
- > levering van 470 verkoopautomaten.

Op 24 oktober 2017 besloten de beheersorganen een opdracht goed te keuren betreffende de aankoop, de installatie, de indienststelling en het onderhoud van een hard- en softwareoplossing voor de beveiligde en intelligente afstandsbediening van de verkeerslichten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het doel is de rittijden van de bovengrondse voertuigen (trams en bussen) te optimaliseren op de kruispunten uitgerust en beheerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het systeem zal moeten worden geïnstalleerd op het geheel van de vloot bussen en trams van de MIVB (ongeveer 1.000 voertuigen). De opdracht omvat het ingebouwde gedeelte in de voertuigen (software, calculator, radio, gps enz.), alsook de noodzakelijke infrastructuur om de MIVB toe te laten de apparatuur te beheren en te onderhouden en in de bestaande MIVB-tools zoals de SAE 'Phoenix' (Centrale Verkeersgeleiding) te integreren.

6. Veiligheid

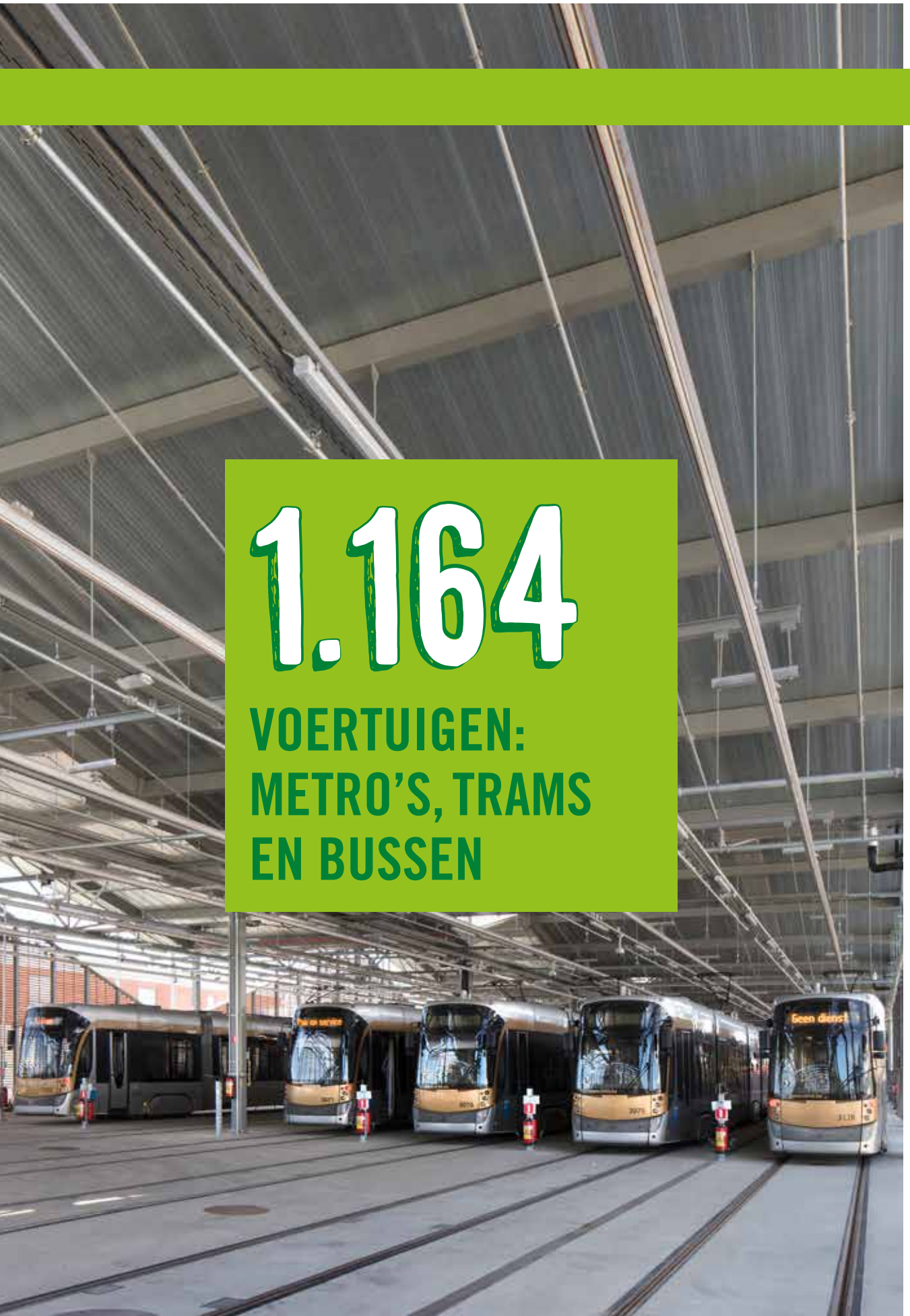
Op 25 april 2017 keurden de beheersorganen een raamovereenkomst goed voor de bewaking van gebouwen, voertuigen, stations en tunnels van de MIVB. De opdracht heeft als onderwerp een gerichte versterking van de beveiliging van de MIVB door middel van bewakingsopdrachten in de gebouwen, voertuigen, stations en tunnels en het beschermen van het MIVB-net in de ruime zin. Het beoogde doel van deze opdracht bestaat uit het anticiperen op de risico's van terrorisme, het voorkomen van misdaad en onburgerlijk gedrag en het verhogen van het veiligheidsgevoel. De bewakingsopdrachten zullen bestaan uit fysieke bewaking, en meer bepaald uit:

- > het anticiperen op het risico van terrorisme;
- > het voorkomen van misdaad en onburgerlijk gedrag;
- > het verhogen van het veiligheidsgevoel van het personeel en de klanten.

Voor zover bekend voor de Raad van Bestuur vallen er geen significante elementen te signaleren tussen 1 januari 2018 en de dag van de validatie van het verslag door de Raad.

In 2017 waren er geen kosten voor onderzoek en ontwikkeling.

1.164

**VOERTUIGEN:
METRO'S, TRAMS
EN BUSSEN**

PERSPECTIEVEN 2018

1. Voertuigenpark

2018 wordt voor de MIVB het jaar waarin de eerste hybride en elektrische bussen worden geleverd.

Tegen het midden van 2018 zullen zeven elektrische midibussen in gebruik worden genomen. Die iets kleinere bussen zullen worden ingezet voor de bediening van het stadscentrum en voor de verbinding tussen hoog en laag Brussel.

In de loop van dit jaar zullen ook vijf elektrische standaardbussen met een herlaadsysteem in het depot (overnight charging) en 90 hybride standaardbussen geleverd en in dienst genomen worden.

De andere leveringen van elektrische en hybride bussen zullen volgen in 2019.

In 2018 zijn er geen leveringen van trams of metro's voorzien. De uitvoering van de opdrachten betreffende dat rollend materieel is lopende. Van de 60 bestelde trams zullen de eerste exemplaren in dienst worden genomen in 2020. Er werden eveneens 43 metrostellen besteld, met een indienststelling vanaf begin 2020.

2. Bouwplaatsen

In het kader van de verbetering van de commerciële snelheid van het bovengrondse openbare vervoer zullen de onderstaande werfprojecten in 2018 bestudeerd worden.

- > Inrichting ten voordele van de bussen: Gustave Fuss straat in Schaarbeek, Zwanenstraat in Elsene.
- > Inrichting ten voordele van trams: Woudlaan in Brussel, inrichtingen gelinkt aan de eigen trambedding gerealiseerd in 2017 begraafplaats van Jette in Jette (bushalten, fietspaden, voetpaden), Neerstalsesteenweg in Vorst, Generaal Jacqueslaan in Elsene, Vlaamse Poort in Brussel (test van het gebruik van de eigen bedding door de voertuigen van de DBDMH), voetgangersbrug Picard (plaatsing van goten die op termijn de plaatsing van tramsporen mogelijk maken).

De precieze planning van de bouwplaatsen zal afhangen van het verkrijgen van bouwvergunningen en van bestuurlijke goedkeuringen. De grootste werven zullen worden ingepland tijdens de schoolvakanties.

Wat betreft de uitbreidingen van de tramlijnen, zullen de werven van lijn 9 tot aan de Dikke Beuklaan en van de lijn 94 tot aan het metrostation Roodebeek worden afgerond. Voor de verlengingen van tram 9 naar de Heizel (Koning Boudewijn) en vervolgens op het Heizelplateau, werden de vergunningsaanvragen ingediend opdat de werken zouden kunnen beginnen in 2018, eenmaal de vergunningen afgeleverd.

Tot slot wordt de bouwplaats betreffende de bouw van stelplaats Erasmus voor lijn 5 van de metro verdergezet.

3. Richtplan Bus

Het richtplan Bus werd in maart 2018 in 2^e lezing goedgekeurd door de Regering van het Gewest. Teneinde de implementatie ervan zo snel mogelijk te verzekeren, werkt de MIVB verder aan studies en inrichtingen: fasering van de implementatie van het plan, topologische studies, inrichting van de nieuwe haltes en eindhaltezones.

4. EVOLUTIE VAN HET NETWERK

In de herfst van 2018 zullen twee belangrijke uitbreidingen van het tramnet in gebruik worden genomen: die van tram 9 tot aan de Dikke-Beuklaan en die van tram 94 tot aan het metrostation Roodebeek. Het busnet rond die uitbreidingen zal eveneens een reorganisatie ondergaan.

5. Grote projecten (metro)

Het metroproject Noord-Zuid is een prioritair project voor de MIVB.

Wat betreft de uitbreiding van de metro richting Schaarbeek en Evere, treedt Beliris op als bouwheer en is de MIVB betrokken bij de aansturing van het project. In 2018 is het indienen van de bouwvergunningsaanvragen en de voortzetting van de projectfase voorzien.

Er worden studies betreffende de voorbereidende werken op het niveau van de toekomstige stations verdergezet binnen de MIVB, in samenwerking met Beliris en alle concessiehouders betrokken bij de werken.

Wat betreft het deel Noord-Albert (omvorming premetro in metro), zouden de bouwvergunningen moeten worden afgeleverd voor het gewijzigde project Grondwet en voor de herinrichting van het station Albert. De uitvoeringsdossiers worden eveneens voorbereid. De eerste nutswerken zullen worden gelanceerd en de werven gepland.

De MIVB zal blijven werken aan een gevoelige verhoging van de capaciteit van de metrolijnen 1 en 5 door te zorgen voor de uitvoering van de raamovereenkomst betreffende veiligheidssignalisatie die in 2016 werd gegund.

6. Kwaliteit van de dienstverlening

Na een vijftiental jaar van geslaagde Europese certificering van haar lijnen en van commerciële diensten met het NF service-label engageert de MIVB zich in 2018 tot de globale certificering van haar net. Concreet zal die nieuwe bepaling, die ingaat op 1 april, het klantenparcours centraal plaatsen in de evaluatie van de kwaliteit van de dienstverlening.

7. Nieuw beheerscontract

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de MIVB sluiten een overeenkomst af met een duur van vijf jaar waarin de doelstellingen en opdrachten van de MIVB, alsook de, in het bijzonder financiële, engagementen van het Gewest beschreven worden. In 2018 zal een nieuwe overeenkomst het daglicht zien, die met name als doelstelling heeft om voor de duur van het contract het meerjareninvesteringsplan in te voeren (2015-2025), zoals beslist door de Regering.

Decharge

Wij verzoeken u decharge te verlenen aan de bestuurders voor de uitvoering van hun mandaat, alsook aan de commissarissen voor hun tijdens het afgelopen boekjaar vervulde opdracht.

Opgesteld in Brussel, op 16 april 2018

De bestuurder - directeur-generaal

Brieuc de MEEÛS

De voorzitter van de Raad van Bestuur

Thomas RYCKALTS

IN EURO

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

Werkingsrekening

WERKINGSREKENING

2017

2016

I. ONTVANGSTEN	582.197.751,63	610.185.953,00
A Verkeer		
• directe ontvangsten	208.692.616,91	202.458.288,34
• dotatie voor voorkeurtarieven	60.652.000,00	61.519.000,00
B Reclameontvangsten	7.257.231,27	6.367.337,40
C Opbrengsten van verhuringen	6.683.259,60	6.238.724,25
D Andere exploitatieontvangsten	25.810.884,93	20.679.692,83
Niet recurrente ontvangsten	19.038,47	40.449.088,76
E Ontvangsten uit financiële beleggingen	537.419,82	922.699,80
F Globale dotatie bestemd voor de werking	267.070.000,00	266.158.000,00
G Dotatie diversiteit	298.750,00	197.000,00
H Dotatie bonus-malus	5.176.550,63	5.196.121,62
II. UITGAVEN	583.208.911,02	610.014.498,23
A Personeelslasten	445.823.822,71	426.629.124,93
B Energie		
• elektrische energie	14.688.347,71	14.959.985,61
• brandstof	10.860.261,01	10.411.760,27
C Verbruikte grondstoffen	16.531.685,42	14.880.208,99
D Externe leveringen		
• goederen en diensten (zonder leasing)	57.480.865,98	61.064.297,57
• leasing (informatica en auto's)	3.286.208,92	3.680.671,96
E Fiscale belastingen	8.003.487,93	5.116.740,94
F Wettelijke voorzieningen brugpensioenen, conventionele ontslagen en andere afvloeiingen	9.442.560,74	1.851.870,89
Voorzieningen te recupereren uren	1.545.027,89	435.014,47
Voorzieningen risico's en lasten	7.465.258,72	8.656.484,47
G Verzekeringsfonds	6.207.150,55	6.477.098,93
H Afschrijving van de kleine investeringsgoederen en waardeverminderingen op niet vaste activa	1.180.013,51	1.721.624,42
I Courante financiële kosten	674.058,91	-3.403.736,75
Interesten verbonden aan pensioenfondsen Ethias		
J Niet recurrente kosten	20.161,02	57.533.351,53
RESULTAAT (I - II)	-1.011.159,39	171.454,77

Investeringsrekening

INVESTERINGSREKENING		2017	2016
I.	ONTVANGSTEN	197.773.734,31	185.339.481,47
A	Dotatie die de interestlasten dekt	2.429.514,69	2.572.553,05
B	Aanwending van de kapitaalsubsidie naar rata van de verrichte industriële afschrijvingen	166.457.238,72	156.635.261,20
C	Aflossing van de van de overheid ontvangen specifieke kapitaalsubsidies (vastleggingskredieten)	28.158.476,93	25.285.788,74
D	Verdeling van de winst Seb Lease pro rata temporis	653.979,48	653.979,48
F	Saldo van de verdeling van de geglobaliseerde dotatie toegewezen aan het investeringsfonds na beslissing van de Algemene Vergadering	0,00	0,00
F	Meerwaarden op financiële vaste activa	0,00	0,00
G	Gegenereerde interesten op borg pandrecht	74.524,49	191.899,00
II.	UITGAVEN	197.297.764,52	184.685.501,99
A	Interestlasten	2.504.039,18	2.764.452,05
	• Totale interesten	2.429.514,69	2.572.553,05
	• Uitgaven in verband met investeringsschulden	74.524,49	191.899,00
B	Kapitaallasten	194.793.725,34	181.921.049,94
	• Afschrijving van de door de maatschappij gefinancierde materiële vaste activa en minderwaarden	165.337.009,33	155.699.943,83
	• Belasting op erfpacht	1.036.485,07	935.317,37
	• Afschrijving van de materiële vaste activa gefinancierd door specifieke subsidies van de overheid (vastleggingskredieten)	28.158.476,93	25.285.788,74
	• Waardeverminderingen op vaste activa en oninbare vorderingen	83.744,32	0,00
	• Waardeverminderingen op financiële activa	178.009,69	0,00
	• Minderwaarden op realisatie van financiële activa	0,00	0,00
RESULTAAT (I - II)		475.969,79	653.979,48

Balans op 31 december 2017

VASTE ACTIVA		2017	2016
I.	OPRICHTINGSKOSTEN	0,00	0,00
II.	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	35.870.132,72	28.803.660,92
III.	MATERIËLE VASTE ACTIVA	1.792.574.227,44	1.764.989.626,82
A	Terreinen en gebouwen	653.200.248,36	639.571.138,14
B	Installaties, machines en uitrusting	138.593.192,98	154.498.090,15
C	Meubilair en rollend materieel	623.789.418,22	648.864.917,18
D	Leasing en soortgelijke rechten	143.720.700,27	148.374.834,83
E	Overige materiële vaste activa	39.456.502,56	21.314.084,77
F	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	193.814.165,05	152.366.561,75
IV.	FINANCIËLE VASTE ACTIVA	92.006.765,72	93.367.670,01
A	Verbonden ondernemingen	73.416.500,00	73.416.500,00
B	Ondernemingen waarmee een participatieverhouding bestaat	1.144.408,91	1.254.689,55
C	Andere financiële vaste activa		
1.	Aandelen	85.632,19	153.361,24
2.	Vorderingen en borgtochten in contanten	17.360.224,62	18.543.119,22
VLOTTENDE ACTIVA			
V.	VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	1.220.407,65	1.379.015,68
B	Overige vorderingen	1.220.407,65	1.379.015,68
VI.	VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	26.565.676,60	25.604.975,52
A	Vorraden		
1.	Grond- en hulpstoffen	26.828.923,57	24.891.118,69
2.	Goederen in bewerking	-263.246,97	713.856,83
B	Bestellingen in uitvoering	0,00	0,00
VII.	VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	422.833.651,04	339.396.864,10
A	Handelsvorderingen	58.934.263,00	24.315.532,77
B	Overige vorderingen	363.899.388,04	315.081.331,33
VIII.	GELDBELEGGINGEN	0,00	0,00
B	Geldbeleggingen	0,00	0,00
IX.	LIQUIDE MIDDELEN	9.612.224,10	8.439.549,42
X.	OVERLOPENDE REKENINGEN	16.924.360,85	16.687.311,95
TOTAAL VAN DE ACTIVA		2.397.607.446,12	2.278.668.674,42

Balans op 31 december 2017

EIGEN VERMOGEN		2017	2016
I. KAPITAAL		37.000.000,00	37.000.000,00
A Geplaatst kapitaal		37.000.000,00	37.000.000,00
IV. RESERVES		72.421.765,77	72.956.955,37
A Wettelijke reserve		3.700.000,00	3.700.000,00
D Beschikbare reserves			
• Investeringsfondsen		68.346.574,71	68.881.764,31
• Fonds voor interesten en dubieuze vorderingen		127.297,54	127.297,54
• Andere beschikbare reserves		247.893,52	247.893,52
V. OVERGEDRAGEN WINST VAN HET LOPENDE BOEKJAAR		0,00	0,00
VI. KAPITAALSUBSIDIES		1.797.872.103,88	1.635.473.456,18

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN

VII. VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		196.140.185,64	176.815.350,88
A Bruggpensioenen, conventionele ontslagen en andere afvloeiingen		127.865.252,29	118.186.000,75
B Belastingen		0,00	0,00
C Risico's en kosten		11.110.542,00	11.850.017,00
D Overige risico's en kosten			
• Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen		14.952.874,10	14.080.886,69
• Voorziening te recupereren uren		12.478.982,54	10.933.954,65
• Voorziening voor lopende geschillen		22.562.083,16	14.558.341,05
• Voorziening voor sociale geschillen		1.197.143,55	1.181.703,74
• Voorziening voor milieu-verplichtingen		5.973.308,00	6.024.447,00

SCHULDEN

VIII. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR		57.624.108,28	62.280.025,52
A Financiële schulden			
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden		1.776.831,21	2.993.252,47
4. Kredietinstellingen		55.800.000,00	59.200.000,00
C Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		0,00	0,00
D Overige schulden		47.277,07	86.773,05
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR		189.930.734,34	250.642.901,38
A Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		4.616.421,26	8.183.394,84
B Financiële schulden - Kredietinstellingen		0,00	0,00
C Handelsschulden - Leveranciers		94.339.436,84	91.935.412,73
D Ontvangen vooruitbetalingen		1.970.628,20	1.980.312,07
E Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		88.065.726,61	89.156.558,98
F Overige schulden		938.521,43	59.387.222,76
X. OVERLOPENDE REKENINGEN		46.618.548,21	43.499.985,09

TOTAAL VAN DE PASSIVA	2.397.607.446,12	2.278.668.674,42
------------------------------	-------------------------	-------------------------

Afgesloten door de Raad van Bestuur ter zitting van 16 april 2018

De Bestuurder - directeur-generaal

Brieuc de MEEÛS

De voorzitter van de raad van bestuur

Thomas RYCKALTS

Onderzoek van de balans op 31 december 2017

VASTE ACTIVA

I.	OPRICHTINGSKOSTEN	0,00
	Herstructureringskosten	9.814.152,39
	Afschrijving	-9.814.152,39
II.	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	35.870.132,72
	Kosten voor ontwikkeling	57.244.555,75
	Afschrijving	-35.518.453,37
	Gebruiksrecht van software die anderen toebehoort	21.516.456,21
	Afschrijving	-7.372.425,87
III.	MATERIËLE VASTE ACTIVA	1.792.574.227,44
A	Terreinen en gebouwen	653.200.248,36
	• Terreinen	47.920.005,85
	• Constructies	216.174.674,43
	- Gebouwen	485.325.417,38
	- Afschrijving	-269.150.742,95
	• Kabel-, lijn-, spoornetten en eigen busbanen	389.105.568,08
	- Kabel-, lijn-, spoornetten en eigen busbanen	826.494.888,90
	- Afschrijving	-437.389.320,82
B	Installaties, machines en uitrusting	138.593.192,98
	- Installaties, machines en uitrusting	438.857.118,58
	- Afschrijving	-300.263.925,60
C	Mobiliair, rollend materieel en stukken unbw	623.789.418,22
	• Mobiliair en kantoorbenodigdheden	1.716.884,94
	- Meubilaire en kantoorbenodigdheden	30.117.183,70
	- Afschrijving	-28.400.298,76
	• Rollend exploitatiematerieel	189.965.836,25
	- Metrostellen	607.236.449,58
	- Afschrijving	-417.270.613,33
	- Trams	645.958.133,25
	- Afschrijving	-302.271.967,01
	- Autobussen	197.279.052,24
	- Afschrijving	-127.577.544,93
	- Ander rollend materieel	46.992.512,26
	- Afschrijving	-28.273.488,78
D	Leasing en soortgelijke rechten	143.720.700,27
	• Machines/Uitrusting	0,00
	- Machines/uitrusting	72.112,22
	- Afschrijving	-72.112,22
	• Metrostellen	0,00
	- Metrostellen	0,00
	- Afschrijving	0,00
	• Trams	143.720.700,27
	- Trams	162.894.709,34
	- Afschrijving	-19.174.009,07
E	Overige materiële vaste activa	39.456.502,56
	• Gehuurde gebouwen	18.011.144,18
	- Gehuurde gebouwen	35.782.961,17
	- Afschrijving	-17.771.816,99
	• Handelszaken stations	340.092,76
	- Handelszaken stations	540.861,93
	- Afschrijving	-200.769,17
	• Verhuurde terreinen en gebouwen	901.141,62
	- Verhuurde terreinen	457.666,42
	- Verhuurde gebouwen	604.265,30
	- Afschrijving	-160.790,10
	• Rollend materieel	0,00
	- Rollend materieel	700.558,97
	- Afschrijving	-700.558,97

Onderzoek van de balans op 31 december 2017

VASTE ACTIVA (VERVOLG)

• Terreinen in erfpacht gegeven.....	10.575.715,68
- Terreinen in erfpacht gegeven.....	10.659.460,00
- Waardevermindering.....	-83.744,32
• Gebouwen in erfpacht gegeven.....	9.628.408,32
- Gebouwen in erfpacht gegeven.....	9.648.509,38
- Afschrijving.....	-20.101,06
F Activa in aanbouw en vooruitbetalingen.....	193.814.165,05
IV. FINANCIËLE VASTE ACTIVA.....	92.006.765,72
A Verbonden vennootschap.....	73.416.500,00
a) CITEO SADP - Aanschaffing.....	73.416.500,00
B Onderneming waarmee een participatieverhouding bestaat.....	1.144.408,91
a) TRANSURB CONSULT - Aanschaffing.....	495.787,05
TRANSURB CONSULT - Waardevermindering.....	-110.280,64
b) OPTIMOBIL - Aanschaffing.....	49.500,00
c) BELGIAN MOBILITY CARD - Aanschaffing.....	709.402,50
C Andere financiële vaste activa.....	85.632,19
a) TRANSAMO - Aanschaffing.....	129.600,00
TRANSAMO - Waardevermindering.....	-43.967,81
b) CREDIT OUVRIER - Aanschaffing.....	23.761,24
CREDIT OUVRIER - Waardevermindering.....	-23.761,24
D Vorderingen en borgtochten in contanten.....	17.360.224,62

VLOTTENDE ACTIVA

V. VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR.....	1.220.407,65
B Overige vorderingen.....	1.220.407,65
VI. VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING.....	26.565.676,60
A Voorraden.....	26.565.676,60
1. Grond- en hulpstoffen.....	26.828.923,57
2. Goederen in bewerking en werken in uitvoering.....	-263.246,97
VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR.....	422.833.651,04
A Handelsvorderingen.....	58.934.263,00
• Cliënten.....	56.944.766,03
• Leveranciers (debiteuren).....	73.296,78
• Op te maken facturen.....	902.686,76
• Te ontvangen creditnota.....	991.341,05
• Vooruitbetalingen.....	0,00
• Dubieuze vorderingen.....	22.172,38
B Overige vorderingen.....	363.899.388,04
• Personeel.....	289.637,46
• Te recupereren BTW.....	8.474.482,19
• Bijdrage van de Staat in de interesten op leningen.....	0,00
• Bezoldigingen van het gedetacheerde personeel.....	-217.256,58
• Saldo van de te ontvangen exploitatiesubsidie.....	331.905.940,31
• Diversen.....	23.446.584,66
VIII. GELDBELEGGINGEN.....	0,00
IX. LIQUIDE MIDDELEN.....	9.612.224,10
X. OVERLOPENDE REKENINGEN.....	16.924.360,85

TOTAAL VAN DE ACTIVA.....	2.397.607.446,12
----------------------------------	-------------------------

Onderzoek van de balans op 31 december 2017

EIGEN VERMOGEN

I. KAPITAAL	37.000.000,00
IV. RESERVES	72.421.765,77
A Wettelijke reserve	3.700.000,00
D Beschikbare reserves	68.721.765,77
• Investeringsfondsen	68.346.574,71
• Fonds voor interesten en dubieuze vorderingen	127.297,54
• Andere beschikbare reserves	247.893,52
V. OVERGEDRAGEN WINST VAN HET LOPENDE BOEKJAAR	0,00
VI. KAPITAALSUBSIDIES	1.797.872.103,88

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN

VII. VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	196.140.185,64
A Voorziening voor pensioenen en andere soortgelijke verplichtingen	127.865.252,29
B Voorziening voor belastingen	0,00
C Voorziening samengesteld met het oog op de dekking van de vermoedelijke kostprijs van de hergroepering van de werkplaatsen en administratieve diensten	11.110.542,00
D Overige risico's en kosten	57.164.391,35
• Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen	14.952.874,10
• Voorziening voor lopende geschillen	22.562.083,16
• Voorziening te recupereren uren	12.478.982,54
• Voorziening voor sociale geschillen	1.197.143,55
• Voorziening voor milieu verplichtingen	5.973.308,00

SCHULDEN

VIII. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	57.624.108,28
A Financiële schulden	57.576.831,21
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	1.776.831,21
4. Kredietinstellingen:	
Leningen op lange termijn voor de vernieuwing van het materieel en de installaties (zie volgende tabel)	55.800.000,00
C Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	0,00
D Overige schulden	47.277,07
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	189.930.734,34
A Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	4.616.421,26
• Leasingschulden mobiliair	1.216.421,26
• Terugbetalingen waarvan de vervaldag in 2018 valt op de leningen op lange termijn voor de vernieuwing van het materieel en de installaties	3.400.000,00
B Financiële schulden - Kredietinstellingen	0,00
C Handelsschulden	94.339.436,84
D Ontvangen vooruitbetalingen	1.970.628,20
E Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	88.065.726,61
F Overige schulden	938.521,43
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	46.618.548,21

TOTAAL VAN DE PASSIVA	2.397.607.446,12
------------------------------	-------------------------

Onderzoek van de balans op 31 december 2017

TOESTAND EIND DECEMBER 2017

Jaar van de leningen	Bedrag van de leningen	Terug te betalen bedrag na 31 december 2016	Terugbetaling gedaan in 2017	Terug te betalen bedrag na 31 december 2017	Terug te betalen bedrag in 2018	Terug te betalen bedrag na 31 december 2018	Terug te betalen bedrag vanaf 01/01/2019 tot 31/12/2022	Bedrag op meer dan 5 jaar
1984	12.394.676,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	8.552.326,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1985	6.841.861,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	6.792.282,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	12.146.782,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1986	1.536.939,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1987	7.064.965,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	8.948.956,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1990	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1991	46.881.741,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	5.275.056,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1992	26.499.817,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	54.933.205,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1993	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1994	34.754.672,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	35.250.459,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1995	27.268.287,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1996	27.268.287,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1997	49.578.704,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1998	51.685.799,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1999	83.589.696,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2003	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2004	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2005	21.000.000,00	5.600.000,00	1.400.000,00	4.200.000,00	1.400.000,00	2.800.000,00	2.800.000,00	0,00
2006	58.320.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2007	30.000.000,00	14.000.000,00	2.000.000,00	12.000.000,00	2.000.000,00	10.000.000,00	8.000.000,00	2.000.000,00
2008	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2009	43.000.000,00	43.000.000,00	0,00	43.000.000,00	0,00	43.000.000,00	43.000.000,00	0,00
2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2011	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2012	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2013	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	816.054.912,57	62.600.000,00	3.400.000,00	59.200.000,00	3.400.000,00	55.800.000,00	53.800.000,00	2.000.000,00

Resultaten op 31 december 2017

BEDRIJFSRESULTATEN

2017

2016

II. BEDRIJFSKOSTEN	967.527.544,27	913.864.734,53
A Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	42.680.719,10	41.015.708,76
1. Inkopen en algemene onderaannemingen	45.429.015,12	35.723.251,49
2. Wijziging in de voorraad (toename -, afname +)	-2.748.296,02	5.292.457,27
B Diensten en diverse goederen	143.449.100,80	134.533.327,71
C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	559.353.074,37	535.404.202,35
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	188.504.615,85	176.775.568,92
E Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	67.125,82	-260.956,12
F Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)	19.324.834,76	12.340.175,30
G Andere bedrijfskosten	14.044.168,23	9.925.654,09
H Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	0,00	0,00
I Niet-recurrente bedrijfskosten	103.905,34	4.131.053,52

FINANCIËLE RESULTATEN

V. FINANCIËLE KOSTEN	3.913.608,06	54.258.416,22
A Kosten van schulden	2.530.223,72	2.802.150,25
B Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)	-305,39	-3.709.647,97
C Andere financiële kosten	1.205.680,04	1.763.615,93
D Niet-recurrente financiële kosten	178.009,69	53.402.298,01

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

X. BELASTINGEN	866.451,65	681.651,61
-----------------------	-------------------	-------------------

TOTAAL VAN DE KOSTEN	972.307.603,98	968.804.802,36
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR

XI. WINST	-535.189,60	825.434,25
------------------	--------------------	-------------------

Resultaten op 31 december 2017

BEDRIJFSRESULTATEN

	2017	2016
I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN	773.461.260,25	783.368.055,34
A Omzet: nettoverkeersontvangsten	269.344.616,91	263.977.288,34
B Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, vermindering -)	-977.103,80	-499.902,61
C Geproduceerde vaste activa	57.208.603,71	48.855.268,05
D 1. Andere bedrijfsopbrengsten	180.796.104,96	164.430.462,80
2. Tussenkost van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de werkingskosten	267.070.000,00	266.158.000,00
E Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	19.038,47	40.446.938,76

FINANCIËLE RESULTATEN

IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	198.311.154,13	186.262.181,27
A Opbrengsten uit financiële vaste activa	103.492,49	207.403,00
B Opbrengsten uit vlottende activa	496.929,29	865.013,58
C Andere financiële opbrengsten waarvan de interestsubsidies en kapitaalsubsidies verleend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	197.710.732,35	185.189.764,69
D Niet-recurrente financiële opbrengsten	0,00	0,00

TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	971.772.414,38	969.630.236,61
----------------------------------	-----------------------	-----------------------

VERWERKING VAN DE RESULTATEN

A Te verwerken resultaat		
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	-535.189,60	825.434,25
C Bestemming aan het eigen kapitaal		
1. Investeringsfonds	-535.189,60	825.434,25
F Uit te keren winst		
3. Andere rechthebbenden		

Bijlage

I. tot III. STAAT VAN DE IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontwikkeling- kosten	Concessies, brevetten, octrooien, enz.	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting
Aanschaffingswaarde				
• Per einde van het vorige boekjaar	45.071.792,77	13.210.309,66	1.286.420.199,16	455.930.809,79
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Aanschaffingen (met inbegrip van de geproduceerde vaste activa)	0,00	0,00	0,00	0,00
- Samenstelling				
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	0,00	0,00	30.667.964,99	30.691.579,18
- Overboekingen van een post naar een andere	21.986.915,37	8.306.146,55	103.988.077,96	13.617.887,97
• Per einde van het boekjaar	67.058.708,14	21.516.456,21	1.359.740.312,13	438.857.118,58
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
• Per einde van het vorige boekjaar	26.039.619,39	3.438.822,12	646.849.061,02	301.432.719,64
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Geboekt	19.292.986,37	3.933.603,75	69.339.177,04	31.183.502,66
- Afgeboekt bij overdrachten en buitengebruikstellingen	0,00	0,00	9.648.174,29	30.683.067,10
- Samenstellingen				
- Afboekingen	0,00	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	0,00	0,00	0,00	-1.669.229,60
• Per einde van het boekjaar	45.332.605,76	7.372.425,87	706.540.063,77	300.263.925,60
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	21.726.102,38	14.144.030,34	653.200.248,36	138.593.192,98

	Meubilair en rollend materieel	Leasing en soortgelijke rechten (meubilair en rollend materieel)	Overige materiële vaste activa	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
Aanschaffingswaarde				
• Per einde van het vorige boekjaar	1.494.719.824,34	162.966.821,56	37.953.722,81	152.366.561,75
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Aanschaffingen (met inbegrip van de geproduceerde vaste activa)	577.567,90	0,00	0,00	243.778.336,43
- Samenstelling				
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	1.705.206,13	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	33.991.144,92	0,00	20.440.560,36	-202.330.733,13
• Per einde van het boekjaar	1.527.583.331,03	162.966.821,56	58.394.283,17	193.814.165,05
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
• Per einde van het vorige boekjaar	845.854.907,16	14.591.986,73	16.639.638,04	0,00
• Mutaties tijdens het boekjaar:				
- Geboekt	57.886.813,22	4.654.134,56	2.298.142,57	0,00
- Afgeboekt bij overdrachten en buitengebruikstellingen	1.617.037,17	0,00	0,00	0,00
- Samenstellingen				
- Afboekingen	0,00	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	1.669.229,60	0,00	0,00	0,00
• Per einde van het boekjaar	903.793.912,81	19.246.121,29	18.937.780,61	0,00
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	623.789.418,22	143.720.700,27	39.456.502,56	193.814.165,05

IV. STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA (POST 28 VAN DE ACTIVA)

1. Sociale rechten: (post 280/2/4)	74.646.541,10
• Bedrag per einde van het vorige boekjaar	74.824.550,79
• Mutaties tijdens het boekjaar:	
- Aankopen	0,00
- Cessions	0,00
- Waardevermindering op participatie (dotaties)	0,00
- Waardevermindering op participatie (terugnemingen)	-178.009,69
- Overboekingen van een post naar een andere	0,00
2. Vorderingen: (post 288 waarborgen)	17.360.224,62
• Bedrag per einde van het vorige boekjaar	18.543.119,22
• Mutaties tijdens het boekjaar	
- Vermeerderingen	4.900.580,89
- Terugbetalingen	-6.083.475,49

VIII. STAAT VAN HET MAATSCHAPELIJK KAPITAAL

Het kapitaal bedraagt 37 miljoen EUR voor 140.000 deelbewijzen	37.000.000,00
--	---------------

IX. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN 196.140.185,64

Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen (post 166 van de passiva)	14.952.874,10
Voorzieningen: sociale, fiscale, voor overige risico's en kosten (post 16)	181.187.311,54

X. STAAT VAN DE SCHULDEN

Uitsplitsing van de schulden met een oorspronkelijke looptijd van meer dan één jaar	62.240.529,54
--	---------------

• Resterende looptijd van hoogstens één jaar:	4.616.421,26
- Kredietinstellingen - schulden als rekening lening	3.400.000,00
- Leasingschulden en soortgelijke	1.216.421,26
• Resterende looptijd van meer dan één jaar, maar hoogstens vijf jaar:	55.624.108,28
- Kredietinstellingen	53.800.000,00
- Overige schulden	47.277,07
- Leasingschulden en soortgelijke	1.776.831,21
• Resterende looptijd van meer dan vijf jaar:	2.000.000,00
- Kredietinstellingen	2.000.000,00
- Overige schulden	0,00

Schulden gewaarborgd door de Belgische overheidsinstellingen	59.200.000,00
---	---------------

• Schulden op meer dan één jaar:	
- Kredietinstellingen	55.800.000,00
• Schulden op ten hoogste één jaar:	
- Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	3.400.000,00

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	88.065.726,61
---	---------------

• Belastingen (post 450/3 van de passiva)	
- Niet-vervallen belastingschulden	8.652.827,63
• Bezoldigingen en sociale lasten (post 454/9 van de passiva)	
- Schulden jegens de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en overige schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	79.412.898,98

XI. OVERLOPENDE REKENINGEN (POST 492/3/7 VAN DE PASSIVA)	46.618.548,21
Over te dragen kosten	82.191,78
Niet-vervallen lopende interesten	601.140,66
Over te dragen opbrengsten - SEB Lease	9.125.404,48
Op voorhand opgestelde facturen	0,00
Vervroegd geïnde huurgelden	18.717,65
Op voorhand geïnde verkeersontvangsten	36.791.093,64

XII. GEGEVENS MET BETREKKING TOT DE BEDRIJFSRESULTATEN

Personeelsbestand per 31 december 2017	8.773
- Arbeiders	6.236
- Bedienden	2.323
- Directiepersoneel	214
De totale bezoldigingslasten bedragen	508.513.055,05
Vermindering van de sociale bijdragen ingeboekt in andere bedrijfsopbrengsten	-25.420.009,66
Totale nettobezoldigingslasten	533.933.064,71
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen geboekt als exploitatie-uitgaven;	445.951.573,19
- deel van de doorgefactureerde bezoldigingen en sociale voordelen voor de bij de gewestelijke administratie gedetacheerde personeelsleden;	8.718.742,97
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen op de specifieke dotatie veiligheid;	50.904.994,31
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen op de specifieke dotatie roltrappen;	1.960.086,71
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen geboekt als investering;	25.638.787,57
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen op de werken ten laste van derden.	758.879,96
- deel van de bezoldigingen en sociale voordelen voor eerste werkervaringscontract	0,00
Uitsplitsing van de kosten tussen actieven en niet-actieven:	
• Lasten betreffende het personeel in activiteit	515.436.405,87
De tijdens het jaar uitbetaalde bezoldigingen belopen	360.783.691,17
De sociale lasten van wettelijke aard bedragen (na aftrek van de verminderings van sociale bijdragen voor een bedrag van 25.420.009,66 EUR). Zij behelzen:	106.426.632,52
- de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid van de werknemers;	
- de kosten van de arbeidsongevallen;	
- het gewaarborgd week- en maandloon;	
- de betaling van de bezoldigingen overeenstemmend met de verlofdagen voor familiegebeurtenissen en voor het volbrengen van staatsburgerlijke verplichtingen;	
- de kredieturen voor onderwijs dat sociale vooruitgang tot doel heeft;	
- de tegemoetkoming van de maatschappij in de prijs van NMBS-abonnementen;	
- de vergoedingen voor verplaatsingen naar de Arbeidsgeneeskundige Dienst;	
- de compensatoire opzeggingsvergoedingen;	
- de onderhoudskosten voor de werkkledij.	
De totale lasten van wettelijke aard vertegenwoordigen 29,50 % van de bezoldigingen.	
De overige aan het personeel toegekende conventionele voordelen bedragen	48.226.082,18
- kledingfonds;	1.259.385,77
- steun aan zieken;	3.807.013,62
- maaltijdcheques;	12.812.984,57
- hospitalisatieverzekering	3.733.428,49
- groepsverzekeringen pensioen	20.988.526,30
- ziekte-invaliditeitsverzekering (CAMI)	419.979,01
- sociale dienst;	2.956.638,05
- diverse premies;	666.893,62
- toelage aan het syndicaal fonds;	1.239.234,00
- verminderde wachtijdvergoeding ten laste van de RVA;	-228.020,00
- voorziening diverse premies;	570.018,75
Deze extrawettelijke voordelen vertegenwoordigen 13,37 % van de bezoldigingen,	
• Lasten betreffende het gepensioneerd personeel en het personeel met brugpensioen of dat gebruik maakt van de vervroegde uitstapregeling	18.496.658,84
De lasten betreffende het niet-actief personeel dekken:	
- de bijkomende toelage aan de personeelsleden met brugpensioen en oudere ontslagen werknemers;	18.446.186,40
- de bijkomende toelage aan de gepensioneerde personeelsleden en aan de weduwen en wezen;	50.472,44
De gezamenlijke wettelijke en extrawettelijke lasten voor de niet-actieven bedragen aldus 5,13 % van de bezoldigingen.	

• Geboekte waardeverminderingen:	67.125,82
Op voorraden en bestellingen in uitvoering	
- Toevoegingen	810.491,14
- Terugnemingen	0,00
Op handelsvorderingen	
- Toevoegingen	885.472,75
- Terugnemingen	-1.628.838,07
• Voorzieningen voor risico's en kosten	19.324.834,76
- Toevoegingen	37.654.903,84
- Bestedingen en terugnemingen	-18.330.069,08
• Andere bedrijfskosten:	14.044.168,23
- Belastingen en taksen op de bedrijfsuitoefening	7.137.662,27
- Andere kosten	6.906.505,96

XIII. GEGEVENS BETREFFENDE DE FINANCIËLE RESULTATEN

• Andere financiële opbrengsten	197.045.230,34
- Kapitaalsubsidies	194.615.715,65
- Interestsubsidies	2.429.514,69
- Saldo geglobaliseerde dotatie	0,00
- Andere financiële opbrengsten	0,00
• Waardeverminderingen op vlottende activa	-305,39
- Toevoegingen	14.770,39
- Terugnemingen	-15.075,78

XV. BELASTING OP HET RESULTAAT

Verschuldigde of gestorte belastingen en voorheffingen	866.451,65
--	------------

XVI. ANDERE TAKSEN EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DE DERDEN

• Belasting over de toegevoegde waarde in rekening gebracht	
- aan de onderneming (aftrekbaar)	79.222.726,95
- door de onderneming	55.244.413,14
• Ingehouden bedragen ten laste van derden	
- bedrijfsvoorheffing	74.836.314,14
- roerende voorheffing	832.212,09

XVII. GEGEVENS MET BETREKKING TOT NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

• Verplichtingen per 31 december 2017	
- verplichtingen voor aanschaffingen	725.100.103,18
- verplichting en verzoek betreffende de afgeleide producten afgesloten ten voordele van derden	293.415,07
- door de maatschappij ontvangen borgtochten	119.660.344,41
- borgtochten gegeven voor onze rekening	1.876.660,15
- crediteuren wegens huurgelden en vergoedingen	1.431.892,98
- verplichtingen van het Gewest	80.556.483,21
- de waarde van de vervoerbewijzen in consignatie bij het personeel en bij de derden verkopers belooft	1.303.175,20
- Schuldengewaarborgd door uit Gewest	59.737.725,95

• **Aanvullend pensioenstelsel**

Het betreft een aanvullend pensioen dat verleend wordt aan al de gepensioneerde personeelsleden en aan hun rechthebbenden. Dit spruit voort uit een collectieve overeenkomst en kent aan elk gepensioneerd personeelslid in leven op de pensioengerechtigde leeftijd een lijfrente toe evenals, bij het overlijden van het personeelslid, een overlevingsrente aan de rechthebbenden.

Dit stelsel wordt beheerd in het kader van een groepsverzekering afgesloten bij Ethias; deze groepsverzekering heeft het destijds van kracht zijnde interne pensioenfonds vervangen zonder toekenning van nieuwe voordelen, dat gekenmerkt was door het ontbreken van financiële reserves en door de tenlasteneming op het boekjaar van de kosten voortspruitend uit de toegekende renten.

De verzekeraar heeft bevestigd dat de huidige financiële tegoeden van werkgeversvoorsprong die deze beloften inzake aanvullende pensioenen dekken 273.676.612 EUR bedragen op 31.12.2017, rekening houdend met de vereiste wettelijke stortingen, de verrichte opnemingen en de gegenereerde interesten.

XIX. GEGEVENS OVER DE BESTUURDERS EN DE COMMISSARISSEN

Rechtstreekse bezoldigingen ten laste van de resultatenrekening

BEGUNSTIGDE	FUNCTIE	JAARLIJKS BRUTOBEDRAG (IN €)
BARGHOUTI Rachid	Bestuurder	1.810
COPPENS Dario	Bestuurder	4.418
de MEEÛS Briec	Bestuurder - directeur-generaal	4.621
DELBECQUE Denis	Bestuurder	2.010
DE VALKENNEER Delphine	Bestuurder	1.607
DÓNMEZ Ibrahim	Bestuurder	1.810
ECKER Christian	Bestuurder	4.621
ELOY Emilie	Bestuurder	1.810
HACKEN Laurent	Bestuurder	1.810
HENDERICK Vincent	Bestuurder	4.422
LAMBRECHT Kwinten	Bestuurder	199
LAUWERS Kris	Adjunct-directeur-generaal	4.625
LIBERT Valérie	Bestuurder	1.412
LOBOIS Morgane	Bestuurder	1.607
MARGAUX Odile	Bestuurder	4.621
MONSEMPO Ntonga	Bestuurder	2.010
POLET Yonnec	Ondervoorzitter	23.831
RYCKALTS Thomas	Voorzitter	24.633
TEMMERMAN Sofie	Bestuurder	1.204
TIMMERMANS Robert	Bestuurder	4.825

Voordelen en representatiekosten betaald door de MIVB

In toepassing van de nota GM nr. RVB-11/2014 van 21.10.2014, zijn de voordelen en representatiekosten zoals hieronder omschreven van toepassing:

De voorzitter van de Raad van Bestuur beschikt jaarlijks over een maximumbudget van 5.000,00 EUR voor de dekking van de representatiekosten die hij zou hebben bij de uitvoering van zijn mandaat, exclusief de kosten voor de vertegenwoordiging van de MIVB in het buitenland.

De voorzitter van de Raad van Bestuur heeft in 2017 geen gebruikgemaakt van dat budget.

De MIVB heeft een verzekeringspolis bestuursaansprakelijkheid afgesloten (Directors and Officers Liability Insurance (D&O)), die onder meer beroepsfouten dekt, namelijk elke feitelijke dwaling of rechtsdwaling, elke verkeerde vertegenwoordiging, verklaring of onjuist verslag, inbreuk tegen de wettelijke of statutaire bepalingen, elke handeling of elk verzuim, elke nalatigheid of tekortkoming in de verplichtingen van hun functies, begaan of vermeend begaan door elke verzekerde, individueel of anders, in het kader van de functies die zijn hoedanigheid van verzekerde rechtvaardigen of elke bewering die tegen hem ingeleid wordt, enkel wegens zijn hoedanigheid van verzekerde.

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen een iPad waarover ze kunnen beschikken om onder meer toegang te verkrijgen tot de documenten van de Raden en de Comités.

De voorzitter, de ondervoorzitter, de opdrachthouder, de regeringscommissarissen en alle leden van de Raad van Bestuur genieten een vrijkaart op het net van de MIVB.

Wijziging bezoldiging leden van de beheersorganen vanaf 1 januari 2018.

Middels het besluit van 7 september 2017 houdende de uitvoering van artikel 5 van de Ordonnantie van 12 januari 2006 betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen, heeft de Regering van het BHG limieten met maximumbedragen vastgelegd. Dat besluit trad in voege op 1 januari 2018. Op 15 januari 2018 brachten de beheersorganen de bezoldiging van de openbare mandatarissen van de MIVB in overeenstemming met de bedragen vastgelegd in het besluit.

XX. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

De waarderingsregels worden bepaald overeenkomstig de beschikkingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 betreffende de uitvoering van de wet op de vennootschappen.

Herstructureringskosten

De maatschappij heeft de mogelijkheid eventuele herstructureringsmaatregelen toe te passen. Overeenkomstig de wetgeving mogen de overeenstemmende lasten geboekt worden als herstructureringskosten wanneer het lasten betreft die in het kader van een substantiële wijziging van de organisatie van de onderneming worden vastgelegd, duidelijk omschreven zijn en een gunstige en duurzame weerslag op de doeltreffendheid van de onderneming hebben. De wetgeving bepaalt een aflossing op maximum 5 jaar.

Immateriële vaste activa

De kosten voor ontwikkeling zijn op 5 jaren (29.807.526,06   ) en op 1 jaar (27.437.030,69   ) afgeschreven. De gebruiksrecht van software die andere tebehoort zijn op 5 jaren (14.758.354,12   ) en op 1 jaar (5.515.695,52   ) afgeschreven.

Financiële vaste activa

De sociale rechten komen in de activa voor tegen hun aanschaffingswaarde, met aftrek van de bedragen die eventueel nog moeten vrijgemaakt worden en van de vaststaande en duurzame waardeverminderingen. Deze post behelst eveneens de participatie van de maatschappij in het kapitaal van de verbonden ondernemingen of ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat, alsmede als vorderingen en borgtochten in contanten, de bedragen gedepon  erd voor waarborgen, en onder meer een som van 1.776.831,21 EUR bij gerenommeerde financiële instellingen in het kader van een gerealiseerde alternatieve financiering.

Materiële vaste activa

Van al de in de materiële vaste activa opgenomen goederen werd een gedetailleerde inventaris opgemaakt. De materiële vaste activa zijn in de activa van de balans vermeld tegen hun inbrengwaarde, hun aankoopprijs of hun kostprijs, met aftrek van de afschrijvingen en de waardeverminderingen die er betrekking op hebben. De afschrijvingen worden berekend volgens de levensduur en de percentages die volgen. De verbouwingen behelzen eveneens de herstellingen en inrichtingen.

MATERIELE VASTE ACTIVA	LEVENSDUUR	% / JAAR
Terreinen en gebouwen		
- Terreinen	onbeperkt	
Gebouwen		
- Aankopen	40 jaar	2,5
- Verbouwing	20 jaar	5
- Vernieuwing	10 jaar	10
- Bezoldigingen	1 jaar	100
- Handelsagentschappen - aankopen	20 jaar	5
- Handelsagentschappen - verbouwingen	10 jaar	10
- Installaties op het net inclusief sanisettes - aankopen	20 jaar	5
- Installaties op het net inclusief sanisettes - verbouwingen	10 jaar	10
Netten (1)		
- Sporen	25 jaar	4
- Leidingen	10 jaar	10
- Kabels en onderstations	20 jaar	5
- Kabels en onderstations - verbouwingen	10 jaar	10
- Signalisatie	20 jaar	5
- Signalisatie -Verbouwing	10 jaar	10
- Eigen busbanen	10 jaar	10
- Netten - Micro-investeringen en bezoldigingen	1 jaar	100
Installaties, machines en uitrusting		
- Zware uitrusting	20 jaar	5
- Machines en uitrusting	10 jaar	10
- Beheersuitrusting inclusief biljettiek, inning. - aankoop	10 jaar	10
- Beheersuitrusting inclusief biljettiek, inning. - verbouwing	5 jaar	20
- Zware beheersinformatica - aankoop	10 jaar	10
- Beheersinformatica - verbouwing	5 jaar	20
- Divers gereedschap inclusief meetapparatuur	5 jaar	20
- Informaticabeheer	5 jaar	20
Opgeslagen strategische en/of herstelbare artikels (UNBW) (2)		
- UNBW metro en metro ZRP	16 jaar	6,3
- UNBW trams 7000/7800/7900	1 jaar	100
- UNBW trams 2000 en trams ZRP	12 jaar	8,3
- UNBW trams 3000	13 jaar	7,7
- UNBW standaardbussen/gelede bussen/A500	1 jaar	100
- UNBW bussen A300 diesel	2 jaar	50,0
- UNBW bussen A300 gas	1 jaar	100
- UNBW bussen Jonckheere	5 jaar	20,0
- UNBW midibussen A308	6 jaar	16,7
- UNBW Evobu, A330 et O530G	7 jaar	14,3
- UNBW minibussen	1 jaar	100
- UNBW maintenance infrastructuur (sporen, leidingen en kabels, ...)	9 jaar	11,1
Meubilair en kantoormachines		
- Meubilair en kantoormachines inclusief communicatie -apparaten	5 jaar	20
Metro		
- Aankopen	35 jaar	2,9
- Verbouwingen met een levensduur ffl 17 jaar	17 jaar	5,9
- Grote revisie	8 jaar	12,5
- Kleine revisie	4 jaar	25,0
- Verbouwingen met een levensduur < 17 jaar	1 jaar	100
- Bezoldigingen en onderhoud	1 jaar	100
Trams		
- Aankopen	35 jaar	2,9
- Verbouwingen met een levensduur ffl 17 jaar	17 jaar	5,9
- Verbouwingen met een levensduur < 17 jaar	1 jaar	100
- Bezoldigingen en onderhoud	1 jaar	100
Autobussen		
- Aankopen	13 jaar	7,7
- Verbouwingen met een levensduur ffl 6 jaar	6 jaar	16,6
- Verbouwingen met een levensduur < 6 jaar	1 jaar	100
- Bezoldigingen en onderhoud	1 jaar	100
Minibussen gehandicapten		
- Aankopen	8 jaar	12,5
- Verbouwingen met een levensduur ffl 4 jaar	4 jaar	25
- Verbouwingen met een levensduur < 4 jaar	1 jaar	100
- Bezoldigingen en onderhoud	1 jaar	100

Bedrijfsvoertuigen op sporen

- Aankopen	35 jaar	2,9
- Verbouwingen met een levensduur ffl 17 jaar	17 jaar	5,9
- Grote revisie	8 jaar	12,5
- Kleine revisie	4 jaar	25,0
- Verbouwingen met een levensduur < 17 jaar	1 jaar	100
- Bezoldigingen en onderhoud	1 jaar	100

Bedrijfsvoertuigen op banden

- Aankopen	10 jaar	10
- Verbouwingen met een levensduur ffl 5 jaar	5 jaar	20
- Verbouwingen met een levensduur < 5 jaar	1 jaar	100

Auto's

- Aankopen	5 jaar	20
------------	--------	----

Spoormaterieel in leasing

- Aankopen	35 jaar	2,9
------------	---------	-----

Gehuurd Gebouwen

- Vernieuwing	20 jaar	5
- Verbouwingen	10 jaar	10

(1) Netten

Heel het beheer van de netten «sporen», «bovenleiding», «kabels» en «eigen busbanen» wordt gesplitst per enkelvoudige werkeenheden, namelijk de lopende meter. Bij elke meter hebben wij de veroudering ervan uitgedrukt in jaren gebruik en dus van verwezenlijke industriële afschrijving. Deze methodologie maakt het mogelijk elk vak dat het voorwerp van een vernieuwing is, precies te volgen en rekening te houden met de eventuele waardeverminderingen en bestedingen/terugnemingen van de kapitaalsubsidies die betrekking hebben op die goederen.

(2) Opgeslagen strategische en/of herstelbare artikels (UNBW)

Artikels worden strategisch genoemd wanneer ze samen met de voertuigen aangekocht worden waarop ze betrekking hebben, hetzij om redenen van fabricatie in specifieke reeksen, wegens bijzonder lange bevoorradingstermijnen of bij abnormaal hoge kosten wanneer ze later aangekocht zouden moeten worden. Artikels worden herstelbaar genoemd wanneer ze uit hoofde van hun externe of interne herstelling tijdens hun levensduur verschillende gebruikscycli doorlopen, en ze een herstelcode werkplaats meekrijgen en een geblokkeerd statuut wanneer ze bijbesteld worden. Artikels worden herstelbaar genoemd wanneer ze uit hoofde van hun externe of interne herstelling tijdens hun levensduur verschillende gebruikscycli doorlopen, en ze een herstelcode werkplaats meekrijgen en een geblokkeerd statuut wanneer ze bijbesteld worden. De stukken UNBW werden daarna gesorteerd in verschillende categorieën volgens het soort materieel waarop ze betrekking hebben en elk van die categorieën goederen is daarna het voorwerp van een afschrijving op grond van de helft van de nog af te schrijven resterende levensduur van de recentste betrokken voertuigen.

Voorraden

Van de bevoorradingsstukken wordt een permanente fysieke inventaris opgemaakt en ze worden gevaloriseerd tegen de gemiddelde gewogen prijs, rekening houdend met de aanschaffingsprijs of de kostprijs die bij elke inboeking wordt toegepast.

De goederen in bewerking zijn opgenomen tegen hun kostprijs.

De artikels zijn technisch onderverdeeld in twee grote categorieën:

- de strategische en herstelbare artikels UNBW
- de artikels voor normaal verbruik HIBE.

Met behoud van een gecentraliseerd beheer in SAP van alle artikels in hoeveelheden, zowel HIBE als UNBW, blijven enkel de verbruiksartikels (HIBE) in voorraden gevaloriseerd. De waarde van de strategische en/of herstelbare artikels werd overgeboekt naar de vaste activa, om er afgeschreven te worden. Al de artikels zijn het voorwerp van een onderzoek inzake rotatiepercentage en veroudering. Dit onderzoek geeft aanleiding tot eventuele buitendienststellingen of waardeverminderingen.

Een geïndividualiseerde waardevermindering wordt toegepast op alle artikels die niet meer verbruikt werden, volgens het tabel hieronder:

ARTIKELS ZONDER VERBRUIK	WAARDEVERMINDERING IN %
tussen 2 en 3 jaar	30
tussen 3 en 4 jaar	60
tussen 4 en 5 jaar	75
tussen 5 en 6 jaar	90
meer dan 6 jaar	100

Bovendien zijn al de verbruikte artikelen het voorwerp van een rotatieberekening (uitgedrukt over gemiddeld twee jaar) en genereren zij individueel een waardevermindering overeenkomstig de volgende tabel.

GEMIDDELD SAP-ROTATIEPERCENTAGE	WAARDEVERMINDERING IN %
verbruikte voorraad in <3 jaar	0
verbruikte voorraad tussen 3 en 4 jaar	4
verbruikte voorraad tussen 4 en 5 jaar	10
verbruikte voorraad tussen 5 en 6 jaar	14
verbruikte voorraad tussen 6 en 7 jaar	18
verbruikte voorraad tussen 7 en 8 jaar	30
verbruikte voorraad tussen 8 en 9 jaar	40
verbruikte voorraad tussen 9 en 10 jaar	50
verbruikte voorraad tussen 10 en 20 jaar	70
verbruikte voorraad op meer dan 20 jaar	100

Er moet evenwel onderstreept worden dat de artikels in het systeem SAP behouden blijven voor hun normale gemiddelde gewogen prijs vóór waardevermindering om de juiste berekening van de kostprijs mogelijk te maken. De waardevermindering wordt geglobaliseerd en afgetrokken van de globale voorraad.

Vorderingen

De vorderingen zijn geraamd op hun nominale waarde. Ze geven aanleiding tot waardeverminderingen indien de verwezenlijking ervan onzeker is.

Voorziening voor risico's en kosten

Deze voorziening van 11.110.542 EUR dekt de waarschijnlijke kostprijs van de verhuizingen die verband houden met de hergroepering van de werkplaatsen van de technische directie van het Rollend Materieel op de site van Haren. Ook de verplaatsing van de Van Haelen terminus en de stabiliteit kosten in Demets.

Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen

Deze voorziening ten bedrage van 14.952.874,10 EUR, samengesteld door de maatschappij als «eigen verzekeraar», is gevaloriseerd overeenkomstig de wetgeving inzake verzekeringen en de richtlijnen van de N.B.B., via de individualisering van alle schadegevallen die gebeurd zijn vóór 2018, waarvoor de onkosten redelijkerwijze door de maatschappij zouden moeten gedragen worden in de komende jaren. Deze raming dekt ook een forfait van 10% van de kostprijs voor de dekking van de interne en externe beheerskosten.

Voorziening te recupereren uren, wachtdienst en andere

Een voorziening van 12.478.982,54 EUR werd overeenkomstig de wetgeving samengesteld om de potentiële last te dekken van de niet-betaalde uren, de gekapitaliseerde dagen, wachtdiensten en niet overgedragen wettelijke verlofdagen gepresteerd door het personeel van de onderneming. Die uren moeten normaal gezien gerecupereerd worden door compensatie tijdens de resterende jaren van hun loopbaan.

Voorziening voor de dekking van de bruggpensioenlasten, conventionele ontslagen en andere afvloeiingen

Deze dekking van de bruggpensioenlasten, de lasten van conventionele ontslagen en andere afvloeiingen bedraagt 127.865.252,29 EUR (geactualiseerd). Dit bedrag maakt het onder meer mogelijk om volgens de betrokken conventies en populaties en voor de personeelsleden vertrokken op 31/12/2017, de maandelijkse renten te dekken die betaald moeten worden gedurende de periode tussen het tijdstip van het wettelijk pensioen op 65 jaar. Dit bedrag dekt eveneens de beloften inzake individuele pensioenen en eventuele opzeggingsvergoedingen.

Voorziening voor de dekking van de sociale geschillen

Deze voorziening bedraagt 23.759.226,71 EUR.

Voorziening voor milieu verplichtingen

Deze voorziening bedraagt 5.973.308,00 EUR.

Kapitaalsubsidies

Ze betreffen:

- de rechtstreekse financiële tussenkomsten van het Gewest in de specifieke kosten van de herstructurering van de maatschappij, voor de uitbreiding of de modernisering van het net. Deze subsidies worden individueel en geleidelijk verminderd door boeking op de resultatenrekening op het ritme van de tenlasteneming van de afschrijving van deze gesubsidieerde vaste activa;
- de ontvangen subsidies met het oog op de terugbetaling van het kapitaal van de door de maatschappij aangegane investeringsleningen voor de financiering van de vernieuwing en de herstructurering van haar exploitatiewerktuig. Voor alle duidelijkheid werd overeengekomen deze subsidie vanaf 1997 te verwerken zoals de andere kapitaalsubsidies en ze niet onmiddellijk meer in het resultaat op te nemen. De van het Gewest ontvangen subsidies in de vorm van rechtstreekse investeringsdotaties, die verleend worden in het kader van de jaarlijkse investeringsprogramma's. Deze subsidies worden opgenomen in het resultaat, op het ritme van de globale industriële afschrijving van al de betrokken vaste activa.

De overige posten van de activa of de passiva komen voor in de balans tegen hun boekhoudkundige of nominale waarde.

XXbis. WIJZIGING VAN DE WAARDERINGSREGELS EN VAN DE BOEKHOUDKUNDIGE VERWERKING

Nihil

XXI. PUBLICATIE VN DE UITTREKSELS UIT DE AKTEN VAN OPRICHTING EN VAN WIJZIGING VAN STATUTEN

Ordonnantie van 22 november 1990 (Belgisch Staatsblad van 28 november 1990) betreffende de organisatie van het openbaar vervoer in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de ordonnaties van 19 juli 1996 (Belgisch Staatsblad van 28 augustus 1996) en van 19 april 2007 (Belgisch Staatsblad van 2 mei 2007). Een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve van 6 december 1990 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 18 december 1990) keurt de oprichting en de statuten goed van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel, opgericht bij akte verleden op 3 december 1990.

Sociale balans

I. STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

A. WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER

	Totaal	Mannen	Vrouwen
1 Tijdens het boekjaar			
Gemiddeld aantal werknemers			
Voltdijs	7.681,7	6.989,8	691,9
Deeltijs	1.029,9	842,1	187,8
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	8.450,2	7.625,4	824,7
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren			
Voltdijs	12.760.556	11.453.875	1.306.681
Deeltijs	1.220.537	1.095.554	124.983
Totaal	13.981.093	12.549.429	1.431.664
Personeelskosten			
Voltdijs	497.614.661,02	446.658.919,7	50.955.741,3
Deeltijs	47.596.433,05	42.722.558,30	4.873.874,74
Totaal	545.211.094,07	489.381.478,04	55.829.616,03
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	13.124.380,70	11.780.444,12	1.343.936,58
2 Tijdens het vorige boekjaar			
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	8.222,6	7.455,3	767,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	13.726.674	12.384.206	1.342.469
Personeelskosten	520.978.836,83	469.610.323,52	51.368.513,31
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	12.811.461,74	11.548.251,61	1.263.210,13

	Voltdijs	Deeltijs	Totaal in VE
3 OP DE AFSLUITINGSdatum VAN HET BOEKJAAR			
Aantal werknemers	7.790	983	8.525,3
• Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	7.639	982	8.373,8
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd	151	1	151,5
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,0
- Vervangingsovereenkomst	0	0	0,0
• Volgens het geslacht en het studieniveau			
- Mannen	7.074	801	7.680,3
lager onderwijs	2.661	505	3.046,1
secundair onderwijs	3.370	237	3.546,4
universitair onderwijs	472	14	482,2
hoger niet-universitair onderwijs	571	45	605,6
- Vrouwen	716	182	845,0
lager onderwijs	111	51	146,9
secundair onderwijs	261	53	297,2
universitair onderwijs	200	35	226,3
hoger niet-universitair onderwijs	144	43	174,7
• Volgens de beroepscategorie			
- Directiepersoneel	201	13	210,3
- Bedienden	1.952	371	2.220,7
- Arbeiders	5.637	599	6.094,3
- Andere	0	0	0,0

B. UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

	Uitzendkrachten	Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Tijdens het boekjaar		
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	38,7	0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	82.304	0
Kosten voor de onderneming	2.241.989,61	0

II. TABEL VAN HET PERSONEELSVEROLOP TIJDENS HET BOEKJAAR

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in VE
A. INGETREDEN			
Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	700	5	703,7
• Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	557	5	560,7
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd	143	0	143,0
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,0
- Vervangingsovereenkomst	0	0	0,0
B. UITGETREDEN			
Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	393,00	131,00	484,5
• Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	297,00	131,00	388,5
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd	96,00	0,00	96,0
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0,00	0,00	0,0
- Vervangingsovereenkomst	0,00	0,00	0,0
• Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
- Pensioen	31,00	24,00	47,9
- Werkloosheid met bedrijfstoeslag	62,00	92,00	125,6
- Afdanking	77,00	1,00	77,5
- Andere reden	223,00	14,00	233,5
- Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	0	0	0,0

III. INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever			
Aantal betrokken werknemers	6.287	5.811	737
Aantal gevolgde opleidingsuren	337.749	5.812	37.528
Nettokosten voor de onderneming		5.813	
- waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	18.788.849,10	58.131	2.087.650
- waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	0	58.132	0
- waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	0	58.133	0
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever			
Aantal betrokken werknemers	0	5.831	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	0	5.832	0
Nettokosten voor de onderneming	0	5.833	0
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever			
Aantal betrokken werknemers	0	5.851	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	0	5.852	0
Nettokosten voor de onderneming	0	5.853	0

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS VAN DE MIVB

Over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (afgekort MIVB) (de “vennootschap”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten in hoofde van de commissaris. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 23 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel uitgevoerd gedurende vier opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2017 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van 2.397.607.446,12 EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van 535.189,60 EUR.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2017, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan ons hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting VOL 7 bij de jaarrekening waarin het bestuursorgaan toelichting geeft bij de boekhoudkundige verwerking van de erfpacht “Belgolaïse” per 31 december 2017. Op basis van de beschikbare informatie werd besloten de eenmalige kanon ten belope van 9.601.280 EUR te activeren en de jaarlijkse vergoedingen (1.500.000 EUR per jaar) in kosten te nemen. Deze methode van boekhoudkundige verwerking gaat uit van het principe dat er geen integrale wedersamenstelling is van het geïnvesteerde kapitaal.

Overige aangelegenheid

Gezien de meervoudige verplichtingen waarmee de onderneming geconfronteerd wordt, dient het bestuursorgaan de interne controlemechanismen verder uit te bouwen en de beheersmaatregelen te optimaliseren.

MIVB ontvangt subsidies waaraan voorwaarden gekoppeld zijn. Niet alle subsidies hebben reeds het voorwerp uitgemaakt van controles door de bevoegde instanties.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- > het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- > het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- > het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- > het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- > het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten in hoofde van de commissaris

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, en van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, en bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, zijnde:

- > informatie m.b.t. evolutie van de resultaten;
- > de investeringsprojecten;
- > ...

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

De cijfers in het jaarverslag betreffen deze uit de analytisch budgettaire rekeningen van de MIVB. Deze maken niet het voorwerp uit van onderhavig verslag.

Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat. We wensen echter het volgende te melden:

- > de gegevens inzake opleidingsinspanningen steunen ten dele op ramingen gemaakt door het management

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- > Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- > Er werden geen bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen en waarvoor honoraria verschuldigd zijn, verricht.

Andere vermeldingen

- > Ten aanzien van de volledigheid en de beoordeling van de verplichtingen buiten balans, wordt gesteund op de bevestiging van de bedrijfsleiding en derden terzake. Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- > De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- > Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Brussel, 17 april 2018

MAZARS Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door

MM.	P. GOSSART S. STEYAERT	<i>bedrijfsrevisoren</i>
-----	---------------------------	--------------------------

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE VENNOTEN

28 mei 2018

Dames en Heren,

Wij hebben de eer u, overeenkomstig de statuten, rekenschap te geven van de wijze waarop wij onze toezichts- en controleopdracht hebben uitgevoerd tijdens het boekjaar afgesloten op 31 december 2017.

Wij hebben de onderscheiden rubrieken van de door de Raad van Bestuur afgesloten jaarrekening onderzocht en vastgesteld dat zij met de maatschappelijke boeken overeenstemmen.

Het bestaan van de beschikbaarheden in kas en bij de banken werd in overeenstemming bevonden met de boekhoudkundige documenten en met de door de deposito-instellingen verstrekte rekeninguittreksels.

Voor de vervulling van onze opdracht heeft het bestuur ons alle nuttige en nodige inlichtingen verstrekt.

Rekening houdend met de inlichtingen die eveneens vermeld zijn in het verslag van de commissaris-revisor, opgenomen in het financieel verslag, stellen wij u derhalve voor, Dames en Heren, de jaarrekening, zoals ze u door de Raad van Bestuur wordt voorgelegd, goed te keuren.

Brussel, 17 april 2018.

P. BARETTE

W. STOEFS

IN EURO

Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR EN VAN HET BEHEERSCOMITÉ

Consolidatieprincipe

De ordonnantie van 19 april 2007 - met inwerkingtreding op 31 maart 2007 - houdende diverse bepalingen inzake openbare dienst van openbaar stadsvervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet in de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht «Citeo» die hoofdzakelijk als doel heeft infrastructuur noodzakelijk voor de openbare dienst van openbaar stadsvervoer te beheren en te ontwikkelen.

Het kapitaal is in handen van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB) ten belope van alle aandelen min één aandeel en van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB) voor het resterende deel.

De MIVB is volgens de artikels 109 en volgende van het Wetboek van vennootschappen ertoe gehouden een geconsolideerde rekening te publiceren.

Consolidatiekring en consolidatiemethoden

De consoliderende maatschappij MIVB heeft participaties (opgenomen in de rubrieken 280 en 282 van de activa) in de volgende vennootschappen:

Naam, volledig adres van de Zetel, en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer	Maatschappelijke rechten rechtstreeks gehouden		Maatschappelijke rechten rechtstreeks gehouden		
	Aantal	%	Jaarrekening afgesloten op	Eigen vermogen (en unités)	Nettoresultaat
CITEO NV van publiek recht KOLONIËNSTRAT 62 1000 BRUSSEL België 0889.267.195	293.666	99,99%	31/12/2016	85.418.060	1.275.999
TRANSURB TECHNIRAIL NV RAVENSTEINSTRAT 60, BUS 18 1000 BRUSSEL 0413.393.907	200	8,00%	31/12/2016	4.821.493	762.081
OPTIMOBIL NV THERESIANENSTRAT 7 A 1000 BRUSSEL 0479.561.664	495	49,50%	31/12/2016	1.255.047	232.796
BELGIAN MOBILITY CARD NV BISSCHOPSSTRAT 1 1000 BRUSSEL 0822.658.483	2457	25,00%	31/12/2016	1.720.057	43.550
TRANSAMO NV RUE CAMILLE DESMOULINS 21 CS 70017 92789 ISSY LES MOULINEAUX Cedex 9 Frankrijk	96	4,8%	31/12/2016	1.783.943	742.251

Consolidatiemethode

Gecontroleerde vennootschappen

De MIVB bezit:

99,99 % van de kapitaalaandelen van Citeo. Daardoor bezit de MIVB de controle over deze vennootschap. De weerhouden consolidatiemethode is bijgevolg de integrale consolidatie.

Andere participaties

De andere participaties worden gewaardeerd tegen de historische aankoopprijs met een waardevermindering ingeval het aandeel van de MIVB in het eigen vermogen onder de historische aankoopprijs daalt. De rekening die voor deze berekening werd gebruikt, is de laatste beschikbare rekening, te weten deze afgesloten op 31 december 2016.

Commentaar op de jaarrekening

De beide vennootschappen MIVB en Citeo stellen hun wettelijke jaarrekening voor conform de wetgeving van toepassing op de handelsvennootschappen. De voorgestelde financiële staat consolideert op integrale manier de rekeningen van de MIVB en van Citeo. De periode waarop deze staat betrekking heeft, bedraagt 12 maanden voor de beide vennootschappen.

De consolidatieboekingen met betrekking tot de balans hebben de eliminatie tot doel van enerzijds de participatie in Citeo in de activa van de MIVB, en van anderzijds het eigen vermogen van Citeo, met de opname van een belang van derden voor het gedeelte van het eigen vermogen in het bezit van de andere aandeelhouder.

De geconsolideerde jaarrekening sluit af met een verlies van 532.891,46 EUR.

Dat resultaat wordt uitgesplitst als volgt:

- > een verlies van 535.189,60 EUR voor de MIVB. Het detail is opgenomen in de jaarlijkse resultatenrekening van de MIVB;
- > een beperkte winst van 2.298,14 EUR voor CITEO (t.o.v. 1.275.999 EUR in 2016) die in essentie overeenkomt met de uitbetaling op de banksaldi. Dat zwakke resultaat is voornamelijk te wijten aan een rentedaling.

Andere inlichtingen

Voor meer details inzake de overige informatie die door de wet wordt opgelegd (artikel 119, 1° tot 5° van het Wetboek van vennootschappen), verwijzen wij naar de informatie die in toepassing van artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen wordt verstrekt in het beheersverslag van de consoliderende vennootschap MIVB.

Evaluatieregels

De evaluatieregels die voor de geconsolideerde rekening worden toegepast zijn identiek aan de regels die in de commentaren bij de rekening over 2017 van de MIVB worden gedefinieerd. Eventuele positieve consolidatieverschillen worden over 5 jaar afgeschreven.

Opgesteld in Brussel, op 16 april 2018

De bestuurder - directeur-generaal

Brieuc de MEEÛS

De voorzitter van de Raad van Bestuur

Thomas RYCKALTS

Geconsolideerde balans op 31 december 2017

VASTE ACTIVA		2017	2016
I.	OPRICHTINGSKOSTEN	0,00	0,00
II.	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	35.870.132,72	28.803.660,92
III.	POSITIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN	0,00	0,00
IV.	MATERIËLE VASTE ACTIVA	1.792.574.227,44	1.764.989.626,82
A	Terreinen en gebouwen	653.200.248,36	639.571.138,14
B	Installaties, machines en uitrusting	138.593.192,98	154.498.090,15
C	Meubilair en rollend materieel	623.789.418,22	648.864.917,18
D	Leasing en soortgelijke rechten	143.720.700,27	148.374.834,83
E	Overige materiële vaste activa	39.456.502,56	21.314.084,77
F	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	193.814.165,05	152.366.561,75
V.	FINANCIËLE VASTE ACTIVA	18.590.265,72	19.951.170,01
A	Verbonden ondernemingen	0,00	0,00
B	Ondernemingen waarmee een participatieverhouding bestaat	0,00	0,00
C	Andere financiële vaste activa		
1.	Aandelen	1.230.041,10	1.408.050,79
2.	Vorderingen en borgtochten in contanten	17.360.224,62	18.543.119,22
VLOTTENDE ACTIVA			
VI.	VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR	1.220.407,65	1.379.015,68
B	Overige vorderingen	1.220.407,65	1.379.015,68
VII.	VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	26.565.676,60	25.604.975,52
A	Vorraden		
1.	Grond- en hulpstoffen	26.828.923,57	24.891.118,69
2.	Goederen in bewerking	-263.246,97	713.856,83
B	Bestellingen in uitvoering	0,00	0,00
VIII.	VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	423.184.850,40	340.128.384,20
A	Handelsvorderingen	58.934.263,00	24.315.532,77
B	Overige vorderingen	364.250.587,40	315.812.851,43
IX.	GELDBELEGGINGEN	83.207.821,28	83.204.241,53
B	Overige beleggingen	83.207.821,28	83.204.241,53
X.	LIQUIDE MIDDELEN	11.474.160,02	9.924.408,95
XI.	OVERLOPENDE REKENINGEN	16.925.419,48	16.687.750,34
TOTAAL VAN DE ACTIVA		2.409.612.961,31	2.290.673.233,97

Geconsolideerde balans op 31 december 2017

EIGEN VERMOGEN		2017	2016
I. KAPITAAL			
A Geplaatst kapitaal		37.000.000,00	37.000.000,00
IV. RESERVES			
D Reserves geconsolideerd		84.425.335,84	84.958.227,30
V. NEGATIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN		0,00	0,00
VI. OMREKENINGSVERSCHILLEN		0,00	0,00
VII. KAPITAALSUBSIDIES		1.797.872.103,88	1.635.473.456,18
BELANG VAN DERDEN			
VIII. BELANG VAN DERDEN		287,62	287,62
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN			
IX. BRUGPENSIOENEN, CONVENTIONELE ONTSLAGEN EN ANDERE AFVLOEIINGEN		196.140.185,64	176.815.350,88
A Brugpensioenen, conventionele ontslagen en andere afvloeiingen		127.865.252,29	118.186.000,75
B Belastingen		0,00	0,00
C Risico's en kosten		11.110.542,00	11.850.017,00
D Overige risico's en kosten			
- Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen		14.952.874,10	14.080.886,69
- Voorziening te recupereren uren		12.478.982,54	10.933.954,65
- Voorziening voor lopende geschillen		22.562.083,16	14.558.341,05
- Voorziening voor sociale geschillen		1.197.143,55	1.181.703,74
- Voorziening voor milieu verplichtingen		5.973.308,00	6.024.447,00
SCHULDEN			
X. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR		57.624.108,28	62.280.025,52
A Financiële schulden			
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden		1.776.831,21	2.993.252,47
4. Kredietinstellingen		55.800.000,00	59.200.000,00
C Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		0,00	0,00
D Overige schulden		47.277,07	86.773,05
XII. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR		189.932.391,84	250.645.901,38
A Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		4.616.421,26	8.183.394,84
B Financiële schulden - Kredietinstellingen		0,00	0,00
C Handelsschulden - Leveranciers		94.341.094,34	91.938.412,73
D Ontvangen vooruitbetalingen		1.970.628,20	1.980.312,07
E Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		88.065.726,61	89.156.558,98
F Overige schulden		938.521,43	59.387.222,76
XIII. OVERLOPENDE REKENINGEN		46.618.548,21	43.499.985,09
TOTAAL VAN DE PASSIVA		2.409.612.961,31	2.290.673.233,97

Onderzoek van de geconsolideerde balans op 31 december 2017

VASTE ACTIVA

I.	OPRICHTINGSKOSTEN	0,00
	- Herstructureringskosten	9.814.152,39
	- Afschrijving	-9.814.152,39
II.	IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	35.870.132,72
	- Kosten voor ontwikkeling	57.244.555,75
	- Afschrijving voor kosten voor ontwikkeling	-35.518.453,37
	- Gebruiksrecht van software die anderen toebehoort	21.516.456,21
	- Afschrijving van software die anderen toebehoort	-7.372.425,87
III.	POSITIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN	0,00
IV.	MATERIËLE VASTE ACTIVA	1.792.574.227,44
A	Terreinen en gebouwen	653.200.248,36
B	Installaties, machines en uitrusting	138.593.192,98
C	Meubilair en rollend materieel	623.789.418,22
D	Leasing en soortgelijke rechten	143.720.700,27
E	Overige materiële vaste activa	39.456.502,56
F	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	193.814.165,05
V.	FINANCIËLE VASTE ACTIVA	18.590.265,72
A	Verbonden ondernemingen	0,00
B	Ondernemingen waarmee een participatieverhouding bestaat	0,00
C	Andere financiële vaste activa	18.590.265,72
	1. Aandelen	1.230.041,10
	2. Vorderingen en borgtochten in contanten	17.360.224,62

VLOTTENDE ACTIVA

VI.	VORDERINGEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	1.220.407,65
B	Overige vorderingen	1.220.407,65
VII.	VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING	26.565.676,60
A	Vorraden	26.565.676,60
	1. Grond- en hulpstoffen	26.828.923,57
	2. Goederen in bewerking en werken in uitvoering	-263.246,97
VIII.	VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	423.184.850,40
A	Handelsvorderingen	58.934.263,00
	- Cliënten	56.944.766,03
	- Leveranciers (debiteuren)	73.296,78
	- Op te maken facturen	902.686,76
	- Te ontvangen creditnota	991.341,05
	- Vooruitbetalingen	0,00
	- Dubieuze vorderingen	22.172,38
B	Overige vorderingen	364.250.587,40
	- Personeel	289.637,46
	- Fiscale, sociale vorderingen	8.825.681,55
	- Bijdrage van de Staat in de interesten op leningen	0,00
	- Bezoldigingen van het gedetacheerde personeel	-217.256,58
	- Saldo van de te ontvangen exploitatiesubsidie	331.905.940,31
	- Diversen	23.446.584,66
IX.	GELDBELEGGINGEN	83.207.821,28
X.	LIQUIDE MIDDELEN	11.474.160,02
XI.	OVERLOPENDE REKENINGEN	16.925.419,48

TOTAAL VAN DE ACTIVA	2.409.612.961,31
-----------------------------	-------------------------

Onderzoek van de geconsolideerde balans op 31 december 2017

EIGEN VERMOGEN

I. KAPITAAL	37.000.000,00
IV. RESERVES	84.425.335,84
A Wettelijke reserve	11.041.653,26
D Beschikbare reserves	73.383.682,58
- Investeringsfondsen	68.346.558,83
- Fonds voor interesten en dubieuze vorderingen	127.297,54
- Andere beschikbare reserves	4.909.826,21
V. NEGATIEVE CONSOLIDATIEVERSCHILLEN	0,00
VI. OMREKENINGVERSCHILLEN	0,00
VII. KAPITAALSUBSIDIES	1.797.872.103,88

BELANG VAN DERDEN

VIII. BELANG VAN DERDEN	287,62
--------------------------------	---------------

VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN

IX. VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	196.140.185,64
A Voorziening voor pensioenen en andere soortgelijke verplichtingen	127.865.252,29
B Voorziening voor belastingen	0,00
C Voorziening samengesteld met het oog op de dekking van de vermoedelijke kostprijs van de hergroepering van de werkplaatsen en administratieve diensten	11.110.542,00
D Overige risico's en kosten	57.164.391,35
- Voorziening voor aan derden te regelen schadegevallen	14.952.874,10
- Voorziening voor lopende geschillen	12.478.982,54
- Voorziening te recupereren uren	22.562.083,16
- Voorziening voor sociale geschillen	1.197.143,55
- Voorziening voor milieu verplichtingen	5.973.308,00

SCHULDEN

X. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	57.624.108,28
A Financiële schulden	57.576.831,21
3. Leasingschulden en soortgelijke schulden	1.776.831,21
4. Kredietinstellingen: Leningen op lange termijn voor de vernieuwing van het materieel en de installaties (zie volgende tabel)	55.800.000,00
C Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	0,00
D Overige schulden	47.277,07
IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR	189.932.391,84
A Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	4.616.421,26
- Leasingschulden mobiliair	1.216.421,26
- Terugbetalingen waarvan de vervaldag in 2018 valt op de leningen op 'lange termijn voor de vernieuwing van het materieel en de installaties (zie volgende tabel)	3.400.000,00
B Financiële schulden - Kredietinstellingen	0,00
C Handelsschulden	94.341.094,34
D Ontvangen vooruitbetalingen	1.970.628,20
E Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	88.065.726,61
F Overige schulden	938.521,43
X. OVERLOPENDE REKENINGEN	46.618.548,21

TOTAAL VAN DE PASSIVA	2.409.612.961,31
------------------------------	-------------------------

Resultaten op 31 december 2017

BEDRIJFSRESULTATEN

	2017	2016
II. BEDRIJFSKOSTEN	967.531.123,53	909.868.675,40
A Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	42.680.719,10	41.015.708,76
1. Inkopen en algemene onderaannemingen	45.429.015,12	35.723.251,49
2. Wijziging in de voorraad (toename -, afname +)	-2.748.296,02	5.292.457,27
B Diensten en diverse goederen	143.452.680,06	134.537.273,57
C Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	559.353.074,37	535.404.202,35
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	188.504.615,85	176.775.568,92
E Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen	67.125,82	-260.956,12
F Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)	19.324.834,76	12.340.175,30
G Andere bedrijfskosten	14.044.168,23	9.925.654,09
H Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	0,00	0,00
I Niet-recurrente bedrijfskosten	103.905,34	131.048,53

FINANCIËLE RESULTATEN

V. FINANCIËLE KOSTEN	3.913.730,66	58.258.425,21
A Kosten van Schulden	2.530.346,32	2.802.154,25
B Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)	-305,39	-3.709.647,97
C Andere financiële kosten	1.205.680,04	1.763.615,93
D Andere financiële kosten niet-recurrente	178.009,69	57.402.303,00

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

X. BELASTINGEN	866.451,65	681.651,61
-----------------------	-------------------	-------------------

TOTAAL VAN DE KOSTEN	972.311.305,84	968.808.752,22
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

Resultaten op 31 december 2017

BEDRIJFSRESULTATEN

	2017	2016
I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN	773.461.260,25	783.368.055,34
A Omzet: nettoverkeersontvangsten	269.344.616,91	263.977.288,34
B Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, vermindering -)	-977.103,80	-499.902,61
C Geproduceerde vaste activa	57.208.603,71	48.855.268,05
D 1. Andere bedrijfsopbrengsten	180.796.104,96	164.430.462,80
2. Tussenkost van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de werkingskosten	267.070.000,00	266.158.000,00
E Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	19.038,47	40.446.938,76

FINANCIËLE RESULTATEN

IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	198.317.154,13	187.542.130,84
A Opbrengsten uit financiële vaste activa	109.492,49	1.418.098,93
B Opbrengsten uit vlottende activa	496.929,29	934.267,22
C Andere financiële opbrengsten	197.710.732,35	185.189.764,69
D Niet-recurrente financiële kosten	0,00	0,00

TOTAAL VAN DE OPBRENGSTEN	971.778.414,38	970.910.186,18
----------------------------------	-----------------------	-----------------------

GECONSOLIDEERDE WINST

XII. GECONSOLIDEERDE WINST	-532.891,46	2.101.433,96
A Aandeel van derden	0,01	4,35
B Aandeel van de groep	-532.891,47	2.101.429,61

Onderzoek van de balans op 31 december 2017

SITUATIE VAN DE SCHULD OP 31 DECEMBER 2017

Jaar van de leningen	Bedrag van de leningen	Terug te betalen bedrag na 31 december 2016	Terugbetaling gedaan in 2017	Terug te betalen bedrag na 31 december 2017	Terug te betalen bedrag in 2018	Terug te betalen bedrag na 31 december 2018	Terug te betalen bedrag vanaf 01/01/2019 tot 31/12/2022	Bedrag op meer dan 5 jaar
1984	12.394.676,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	8.552.326,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1985	6.841.861,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	6.792.282,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	12.146.782,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1986	1.536.939,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1987	7.064.965,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	8.948.956,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1990	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1991	46.881.741,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	5.275.056,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1992	26.499.817,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	54.933.205,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1993	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1994	34.754.672,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	35.250.459,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	52.156.797,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1995	27.268.287,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1996	27.268.287,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1997	49.578.704,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1998	51.685.799,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1999	83.589.696,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2001	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2002	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2003	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2004	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2005	21.000.000,00	5.600.000,00	1.400.000,00	4.200.000,00	1.400.000,00	2.800.000,00	2.800.000,00	0,00
2006	58.320.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2007	30.000.000,00	14.000.000,00	2.000.000,00	12.000.000,00	2.000.000,00	10.000.000,00	8.000.000,00	2.000.000,00
2008	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2009	43.000.000,00	43.000.000,00	0,00	43.000.000,00	0,00	43.000.000,00	43.000.000,00	0,00
2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2011	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2012	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2013	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAAL	816.054.912,57	62.600.000,00	3.400.000,00	59.200.000,00	3.400.000,00	55.800.000,00	53.800.000,00	2.000.000,00

Bijlage

I. TOT III. STAAT VAN DE IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Herstructurerings- Ontwikkeling kosten	Concessies, brevetten, octrooien, enz.	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting
Aanschaffingswaarde				
• Per einde van het vorige boekjaar	45.071.792,77	13.210.309,66	1.286.420.199,16	455.930.809,79
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Aanschaffingen (met inbegrip van de geproduceerde vaste activa)	0,00	0,00	0,00	0,00
- Samenstelling				
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	0,00	0,00	30.667.964,99	30.691.579,18
- Overboekingen van een post naar een andere	21.986.915,37	8.306.146,55	103.988.077,96	13.617.887,97
• Per einde van het boekjaar	67.058.708,14	21.516.456,21	1.359.740.312,13	438.857.118,58
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
• Per einde van het vorige boekjaar	26.039.619,39	3.438.822,12	646.849.061,02	301.432.719,64
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Geboekt	19.292.986,37	3.933.603,75	69.339.177,04	31.183.502,66
- Afgeboekt bij overdrachten en buitengebruikstellingen	0,00	0,00	9.648.174,29	30.683.067,10
- Samenstellingen				
- Afboekingen	0,00	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	0,00	0,00	0,00	-1.669.229,60
• Per einde van het boekjaar	45.332.605,76	7.372.425,87	706.540.063,77	300.263.925,60
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	21.726.102,38	14.144.030,34	653.200.248,36	138.593.192,98

	Meubilair en rollend materieel	Leasing en soortgelijke rechten (meubilair en rollend materieel)	Overige materieële vaste activa	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
Aanschaffingswaarde				
• Per einde van het vorige boekjaar	1.494.719.824,34	162.966.821,56	37.953.722,81	152.366.561,75
• Mutaties tijdens het boekjaar				
- Aanschaffingen (met inbegrip van de geproduceerde vaste activa)	577.567,90	0,00	0,00	243.778.336,43
- Samenstelling				
- Overdrachten en buitengebruikstellingen	1.705.206,13	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	33.991.144,92	0,00	20.440.560,36	-202.330.733,13
• Per einde van het boekjaar	1.527.583.331,03	162.966.821,56	58.394.283,17	193.814.165,05
Afschrijvingen en waardeverminderingen				
• Per einde van het vorige boekjaar	845.854.907,16	14.591.986,73	16.639.638,04	0,00
• Mutaties tijdens het boekjaar:				
- Geboekt	57.886.813,22	4.654.134,56	2.298.142,57	0,00
- Afgeboekt bij overdrachten en buitengebruikstellingen	1.617.037,17	0,00	0,00	0,00
- Samenstellingen				
- Afboekingen	0,00	0,00	0,00	0,00
- Overboekingen van een post naar een andere	1.669.229,60	0,00	0,00	0,00
• Per einde van het boekjaar	903.793.912,81	19.246.121,29	18.937.780,61	0,00
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	623.789.418,22	143.720.700,27	39.456.502,56	193.814.165,05

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN

AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS VAN DE MIVB

Over de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (afgekort MIVB) (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de Groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten in hoofde van de commissaris. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 23 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel uitgevoerd gedurende vier opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017 opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel met een geconsolideerd balanstotaal 2.409.612.961,31 EUR en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van 532.891,46 EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap per 31 december 2017 een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van het geconsolideerd geheel alsook van haar geconsolideerde resultaten voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan ons hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting VOL x bij de geconsolideerde jaarrekening waarin het bestuursorgaan toelichting geeft bij de boekhoudkundige verwerking van de erfpacht “Belgolaise” per 31 december 2017. Op basis van de beschikbare informatie werd besloten de eenmalige kanon ten belope van 9.601.280 EUR te activeren en de jaarlijkse vergoedingen (1.500.000 EUR per jaar) in kosten te nemen. Deze methode van boekhoudkundige verwerking gaat uit van het principe dat er geen integrale wedersamenstelling is van het geïnvesteerde kapitaal.

Overige aangelegenheid

Gezien de meervoudige verplichtingen waarmee de Groep geconfronteerd wordt, dient het bestuursorgaan de interne controlemechanismen verder uit te bouwen en de beheersmaatregelen te optimaliseren.

MIVB ontvangt subsidies waaraan voorwaarden gekoppeld zijn. Niet alle subsidies hebben reeds het voorwerp uitgemaakt van controles door de bevoegde instanties.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- > het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- > het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- > het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- > het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- > het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- > het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten in hoofde van de commissaris

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- > informatie m.b.t. evolutie van de resultaten;
- > de investeringsprojecten;
- > ...

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.

Bruxelles, le 17 avril 2018

MAZARS Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door

MM.	P. GOSSART	<i>bedrijfsrevisoren</i>
	S. STEYAERT	

BRUSSEL, DAT ZIJN WIJ ALLEMAAL

.....
www.mivb.brussels